

LATVIAN

Dimensions

CELEBRATING LATVIAN HERITAGE IN THE U.S. AND STRENGTHENING DEMOCRACY AND FREEDOM OVERSEAS.

VOL.: 20

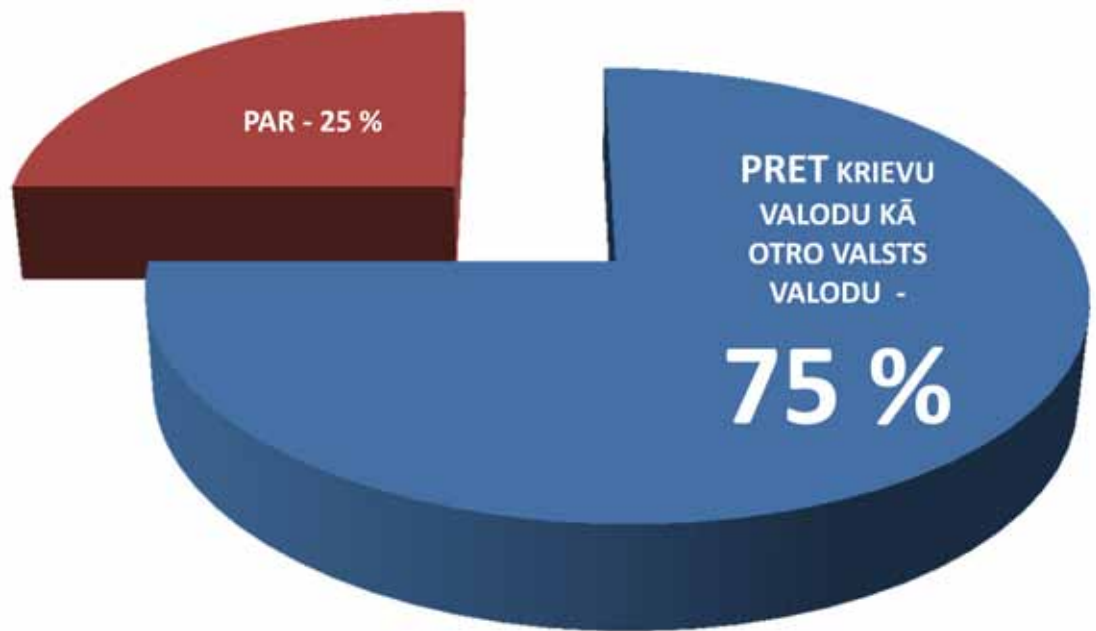
NUMBER: II

WINTER 2012

Latviešu valodas statuss nosargāts - 821 722 balso "PRET"!

ALAs vadmotīvs jau ilgus gadus ir bijis "Roku rokā celsim un sargāsim latvju valsti, tautu un kultūru!". 18. februāra referendumā kopējiem spēkiem nosargājām mūsu valodu un parādījām tautas vienotību!

Vairāk nekā viens miljons vēlētāju piedalījās referendumā par to, lai krievu valodai piešķirtu otras valsts valodas statusu. Paldies tām trim ceturtdaļām iedzīvotāju, kas balsoja "PRET" ieteiktajiem Satversmes grozījumiem!

Latvians Decisively Defend National Language in a Referendum

Voter turnout breaks records as more than 70 percent of eligible voters voice their opinion in favor of Latvian as the only state language. Almost 40 000 vote abroad, nearly 3000 in the United States, where ALA and the Latvia's Ministry of Foreign Affairs had set up 15 polling centers.

The constitutional amendments, set forth by the Russian-oriented organization with a misleading title "Dzimtā valoda" (Native Language), would have changed five paragraphs of the Satversme (Constitution) that safeguards the status of Latvian as the sole official language in the country.

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

2010-2011

BOARD OF DIRECTORS

Dr. Juris Mežinskis, valdes pr-dis
(President and Board Chairman)
jmezinskis@aol.com

Vaira Rozentāls, kasiere
(Treasurer)
vaira@prodigy.net

Taira Zoldnere, valdes sekretāre
(Board Secretary)
taira.zoldnere@gmail.com

NOZARU VADĪTĀJI / DIRECTORS

Jānis Kukainis
Informācijas nozare (Public Affairs Office)
jk.alainfo@yahoo.com

Anita Bataraga
Izglītības nozare (Education Office)
Priekšsēža vietniece (Vice President)
abatarags@optonline.net

Andris Ramāns
Biedru un Līdzekļu vākšanas nozares
(Membership and Fundraising Offices)
a.ramans@comcast.net

Iveta Vesmane - Felzenberga
Kultūras nozare (Office of Cultural Affairs)
ivetavf@yahoo.com

Visvaris Ģiga
Sporta nozare (Sports Office)
vgiga@aol.com

Ēriks Krūmiņš
Sadarbība ar Latviju
(Cooperation with Latvia)
krumins@wi.rr.com

Editor:

Raits Eglītis
301-340-8174

Latvian Text Copy Editor:
Dace Eglīte

Director of Public Affairs:

Jānis Kukainis
jk.alainfo@yahoo.com

ALAs Kultūras Fonds

(ALA's Cultural Foundation)
Sarma Muižniece Liepiņa
sarmaliepins@verizon.net

E-mail: alainfo@alausa.org
www.alausa.org
Phone: (301) 340-1914

ALAs valde sveic

**Latvijas Republikas vēstnieku ASV Andreju Pildegoviču ar
četrarpus stundās veiksmīgi noskrietu maratonu, kā arī pa-
teicas vēstniekam par lielisko sadarbību nu jau vairāk nekā
četrarpus gadu garumā**

Latvian Dimensions (ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published three times a year by the American Latvian Association in the United States, Inc.

Submissions of articles and suggestions from readers are welcome; the editor retains the right to revise and edit materials as necessary. The views represented in latvian dimensions are those of the authors and not necessarily those of the ALA.

Reproduction or republication of texts from latvian dimensions is encouraged; however, the editor requests notification of reprint usage and source credit for both authors of individual articles and latvian dimensions.

Advertising rates: \$500 per full page; \$250 per 1/2 page; \$100 per quarter page. Discounts on repeat advertisements possible. latvian dimensions reserves the right not to publish advertising that is beyond the scope of its mission.

ALA is a non-profit tax exempt 501 (c) (3) organization.
All donations are tax-deductible.

ALA ar skatu nākotnē

ALA cer veidot ciešāku dialogu ar latviešu sabiedrību ASV
Intervija ar ALAs valdes priekšsēdi Juri Mežinski

Amerikas latviešu apvienība (ALA), kas pērn atzīmēja savas darbības 60. gadadienu, ar skatu nākotnē šogad apņēmusies izstrādāt organizācijas stratēģisko plānu. Šī plāna pamatā būs skrupulozs ALAs līdzšinējās darbības izvērtējums, kurā ALAs valde cer iesaistīt ne tikai ALAs biedrus un biedru organizācijas, bet arī Amerikas latviešu sabiedrību kopumā. Par Amerikas latviešu apvienības darbu un iecerēto stratēģisko plānošanu aicināju izteikties ALAs priekšēdi Dr. Juri Mežinski, kurš ALAs vadītāja amatā ir kopš 2007. gada un pēc kuŗa iniciatīvas uzsākts darbs pie ALA stratēģiskā plāna izstrādes. Plašāka informācija par stratēģiskās plānošanu atrodama ALAs mājaslapā: www.alausa.org.

Kā Jūs novērtējat šī brīža ALAs darbību?

Manuprāt, ALAi ir divi galvenie mērķi – palīdzēt Latvijai un palīdzēt uzturēt latvietību Amerikā. Saistībā ar palīdzēšanu Latvijai, jāsaka, ka faktiski tas lielais mērķis tika sasniegts, kad Latvija kļuva par NATO dalībvalsti 2004. gadā. Saistībā ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā mums, Amerikā dzīvojošajiem, bija mazāka interese un teikšana. Mēs to atbalstījām, bet šis jautājums reāli tika izlemts Latvijā un Eiropā. Bet pie NATO iestāšanās mums gan bija nozīmīga ietekme. Pēc šiem panākumiem šķita, ka Latvijas galvenie nacionālpolītiskie mērķi ir sasniegti uz ilgāku laiku. Tomēr drīz nāca citi izaicinājumi. Pasaules ekonomiskā krīze izraisīja milzīgu emigrāciju, kas apdraud latviešu tautas demografisko stāvokli tēvzemē. Tagad būs krievu valodas referendums, kuŗas atbalstītāji uzdrošinās izsist galveno balstu, uz kā Latvijas valsts ir dibināta.

Te Amerikā mēs darām, ko varam tēvzemes labā. Ir lietas, ko mēs pēdējā laikā darām netieši, bet diezgan efektīvi – rīkojam vēlēšanu iecirkņus Amerikā. 8. Saeimas vēlēšanās bija tikai divi iecirkņi – Ņujorkā un Vašingtonā, kurus organizēja Latvijas vēstniecība un ANO pārstāvniecība. 9. Saeimas vēlēšanās ar ALAs palīdzību

tika noorganizēti 9 iecirkņi. Bet 10. Saeimas vēlēšanās bija jau 15. Šeit tiešām ALA piestrādāja, lai vēlēšanu iecirkņu skaits tiktu palielināts. Gatavojoties 10. Saeimas vēlēšanām, ALA un LR vēstniecība rīkoja vēlēšanu iecirkņu vadītāju apmācību kursus Vašingtonā. Rezultātā 10. Saeimas vēlēšanās ASV piedalījās par 70% lielāks balsotāju skaits nekā 9. Saeimas vēlēšanās.

Tāpat efektīva darba piemērs sadarbībā ar Latviju bija portatīvo pasu staciju ceļošana pa Ameriku pirms 10. Saeimas vēlēšanām. Portatīvā pasu iekārta apceļoja vairākas pilsētas Amerikā, Kanadā, un citur pasaulē. Bet tas faktiski ir ALAs nopelns. Jo tajā gadā, kad notika 10. Saeimas vēlēšanas, pavasarī uz ASV bija atbraucis Andris Bērziņš (bijušais ministru prezidents, LPP/LC) kas tajā laikā bija Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdis. ALA valdes pārstāvji un Informācijas nozares vadītājs Jānis Kukainis satikās ar viņu, kamēr viņš bija Amerikā. Kad Andris Bērziņš atgriezās Latvijā, jau nākamā nedēļā viņš sauca Saeimas Ārlietu komisijas sēdi, uz kuŗu bija aicināts arī toreizējais Ārlietu ministrs Riekstiņš un speciālais vēstnieks diasporas jautājumos Juris Audariņš, un aicināja sākt kārtot portatīvo pasu iekārtu lietu. Papildus tam ALAs nozare "Sadarbība ar Latviju" katru gadu organizē ziedo-

ALAs priekšsēdis Juris Mežinskis saņem Minnesotas universitātes maģistratūras absolventes Ilzes Garozas pētījumsdarbu par latviešu kopienu ASV. Ilze Garoza uz gadu veic prakses darbus ALAs birojā Rokvillē, strādājot pie apvienības Stratēģiskā darba plāna.

jumus Latvijas bērniem grūtdieniem ceturtdaļmiljona dolāru apmērā. Tā ir galvenā sadarbība ar Latviju.

Ko tieši ALA dara, lai uzturētu latvietību Amerikā?

Šo uzdevumu lielā mērā veic latviešu sestdienas skolas, kas ir vietējās organizācijas, bet ALAi ir mācību programmas, gada pārbaudes, tā ik gadu organizē skolotāju konferences un seminārus. Atbalstot tos bērnus, kas desmit gadus apmeklējuši un pabeiguši latviešu sestdienas skolas, ALA apmaksā viņiem vienu trešdaļu dalības maksas braucienam uz Latviju ALA organizētā „Sveika, Latvija” ceļojumā. Šis brauciens viņus vienmēr stipri iespaido, jo daudzi bērni nav bijuši Latvijā. Redzēt Latviju dabā – tās ir paliekošas atmiņas. Tāpat mēs atbalstām kultūras pasākumus, katru gadu valsts svētkos pasniedzam atzinības rakstus. ALA Kultūras fonds dod dotācijas vērtīgiem kultūras un mākslas projektiem. ALA Sporta nozare organizē vairākus sporta pasākumus un gadskārtējās meistaraspēles. Pērn Sporta nozare organizēja ASV latviešu sportistu turneju uz Latviju, kur mūsu sportisti piedalījās vairākās sacīkstēs, uzvarot itin visas volejbola spēles!

Kā Jūsu ieskatā laika gaitā ir mainījušies organizācijas mērķi?

Pirmos 40 gadus līdz 1991. gadam

mēs kaņojām par Latvijas neatkarību un šajā nolūkā uzstājāmie dažādās starptautiskās konferencēs. Piemēram, septiņdesmitos gados, kad notika Helsinku konference par Eiropas drošību, Uldis Grava un citi aizbrauca tur demonstrēt, nokļuva avīzēs un ar PSRS spiedienu pat nonāca Somijas cietumā. Tas ir tikai viens piemērs. Pēdējos 20 gadus esam centušies Latvijai palīdzēt sasniegt vienu otru ārpolitisku mērķi, kā piemēram, iekļūt NATO. Tagad cenšamies, lai pēc iespējas vairāk Amerikā dzīvojošo Latvijas pavalstnieku piedalītos Latvijas vēlēšanās un referendumos, sniedzam ziņas par Latviju utt. Latvija mainās, un, dabiski, arī mērķi mainās. Lietām saistībā ar latvietības uzturēšanu Amerikā tagad ir tiešām jāmainās, bet tās nav mainījušās. Trimdas emigrācija, kad atbrauca te, atrada veclatviešus. Daži no tiem bija diezgan sociālistiski noskaņoti, un tad, kad Latvija tika iekļauta Padomju Savienībā, daži no viņiem vēl gavilēja, brauca turp ciemos un domāja, ka tā ir tā pareizā valsts iekārta. Bet viņi nebija sevišķi liela masa, un tā drīz izplūda. Bet trimda pēc Otrā pasaules kara izbrauca lielās masās, pavadīja piecus gadus dīpīšu nometnēs Vācijā, un tas sabiedrību saliedēja. Turklāt visiem bija viens mērķis. Tie, kas gribēja braukt atpakaļ uz Latviju, to bija maz. Lielākais procents palika ārzemēs, cits citu pazina un radīja organizācijas. Mani radi bija Austrālijā, es – Amerikā. Citiem bija tāpat. Visi izkaisīti pa pasauli, bet savstarpēji pazīstami, jo bija piecus gadus pavadījuši kopā Vācijā, ja ne citādāk.

Šīs lielākās organizācijas – Daugavas Vanagi, ALA un citas – visās pasaules malās tagad svin 60. gadadienu un vēl joprojām turas. ALA turas vēl labāk nekā citas organizācijas, jo Amerikā bija lielāka masa, kaut arī Amerika ir liela un mēs esam izklīdēti pa visu kontinentu no Atlantijas līdz Klusam okeānam. Kopējais darbs Amerikā pazaudēja savu fokusu tieši tad, kad Latviju atguva brīvību. Ja 1988.

gadā notika pēdējie Dziesmu svētki Indianapolē, tad piecus gadus vēlāk, 1993.gadā, Dziesmu svētki nenotika, jo visi fokusējās uz Latviju – centās atjaunot pasēs un pilsonību, iegādāties īpašumus, brauca turp. Daži aizbrauca uz ilgāku vai mazāku laiku. Tomēr pēc pieciem gadiem varēja redzēt, ka visi jau neatgfriezīsies Latvijā. Un tā Klīvlāndē 1997. gadā tika atsākta Dziesmu svētku rīkošana. Kopš 1997. gada tagad atkal ik pa pieciem gadiem notiek Dziesmu svētki Amerikā, mēs turpinām uzturēt kultūras dzīvi.

Bet lietas mainās. Paskatoties ALA vēstures grāmatā, vēl 1970. gados Amerikā bija ap 40 latviešu sestdienas skolu, bet tagad to skaits ir tuvāk pie 20. Mazie centri izsīkst un izbeidz savu darbību, bet lielle vēl turas.. Arī ALA savu daļu darījusi, lai turētu latviešu sabiedrību kopā. Sevišķa nozīme ir bijusi arī Gaņzeram. Piemēram, tie, kas šogad piedalījās Amerikas latviešu jaunatnes apvienības (ALJA) kongresā ir gājuši sestdienas skolās un Gaņzerā. Tieši šo skolu absolventi ir tie, kas uztur latvietību, bet viņu nav daudz, ik gadu Gaņzeru beidz varbūt kādi 30 jaunieši.

Kā liecina pētījums, kas veikts Toronto latviešu „ciemā”, latviešu valodu no paaudzes uz paaudzi teicami uztur tikai viens no desmit. Tātad – ja viens no 10 bērniem uztur valodu, tad no 100 mazbērniem tas vairs ir tikai viens. Tas ir tas dabīgais asimilācijas process.

Nemot vērā šos apstākļus, kādu Jūs paredzat ALAs lomu nākotnē?

Mūsu valdes pārrunās konservatīvais skatījums ir tāds, ka ALA pamazām saruks, ka ar laiku arvien mazāk un mazāk cilvēku brauks uz Kongresu un ar laiku Kongress notiks vairs tikai Vašingtonā. Tāpat daži domā, ka ar laiku būs arvien mazāk brīvprātīgo valdes darbinieku, kas gribēs ziedot savu laiku un to darbu, kas tiks padarīts, veiks atalgoti darbinieki. Tas notiks, ja ALA neko nedarīs.

Bet tik un tā mēs neticami turamies. 2006. gadā es biju aizbraucis uz Amerikas Rietumkrasta Dziesmu svētkiem Sanfrancisko. Tos apmeklēja arī Vilis Vītols no Venecuēlas, kurš jau sen dzīvo Latvijā. Viņš bija diezgan pārsteigts, ka šī „trimdas lieta” vēl tā turpinās. Lejupslīde nenotiek tik drāmatiski, vismaz Amerikā, kā varētu domāt. Kaut es negribu aprunāt citas zemes, redzu, ka citās zemēs ir situācija nav tik laba. ALA ir savs birojs, bet citu zemju centrālās organizācijās, kā man saka, - ja kaut kas tiek darīts, to dara valdes priekšsēdis brīvprātīgi. Viņiem nav atalgotu darbinieku, un valde arī varbūt nav tik plaša. Šajā ziņā ALA ir nostabilizējusies. Mūsu ienākumi vairs nenāk tik daudz no ziedojumiem, bet no ieguldījumiem, un mēs mēģinām pacelt mūsu kapitālu. Mums ir savs Simtgades testamentārais novēlējuma fonds.

Otra lieta, par ko daudz ir runāts, bet tiešām ir maz rezultāta, ir jauniebraucēju iesaiste. Tie nepavadīja piecus gadus kopā Vācijā, tie atbrauca viens otru varbūt nezinādami un viņu vidū nav tāda saliedētība. Starp viņiem un trimdas latviešiem pastāv vairākas plaisas, piemēram, gadu gājuma plaisa, jo aktīvie trimdas latvieši ir gados vecāki. Ir arī materiālas atšķirības. Un svētki, ko svin vieni un otri, nav tie paši. Liels sarīkojums Amerikā, piemēram, ir aizvesto piemiņas diena. Lai arī tie, kas dzīvoja Padomju Latvijā, zina par izvešanām, tomēr 14.jūniju Latvijā tik plaši neatzīmē. Jūtu, ka ir dažas simboliskas lietas, kas kaut ko izsaka tiem, kas ir dzīvojuši ārzemēs, bet jauniebraukušiem neizsaka neko. Mums ir zināmas atšķirības kultūrā, mūzikā un priekšstatos par vērtībām. Bet mēs mēģinām viņus iesaistīt.

Vislabāk ir, ja vietējās organizācijas iesaista cilvēkus, uzlūdz jauniebraucējus. Osvaldu ģimene kādu ievēl korporācijā. Visvaris Ģiga Mineapolē kādu iesaista korī. Ņujorkā un citur pieņem par skolotājiem. Tā pa vienam viņi iekļaujas, sevišķi sievi-

etes. Un par to tiešām ir jādomā. Gandrīz visi Amerikas latvieši pirms neatkarības atjaunošanas bija trimdas latvieši, pēc neatkarības atgūšanas, jādomā, ka droši vien jau puse vai trešdaļa ir nākusi klāt. Viņus būtu labi iesaistīt organizācijās, lai uzturētu latvietību Amerikā un palīdzētu Latvijai. Kāda piektā, varbūt pat ceturtda daļa latviešu tautas dzīvo ārzemēs. No vienas puses ir žēl, bet no otras puses – tas varētu būt liels atbalsts Latvijai. Tā vienmēr saka, trimda palīdz šai zemei un tai zemei. Piemēram, armēņi ir ļoti bagāti Amerikā un viņi palīdz Armēnijai. Tāpat arī ir ar ebrējiem, kas ir liels balsts Izraēlai. Ceru, ka no šī bēdu stāsta radīsies arī kaut kas labs – atbalsts Latvijai.

Laiki mainās. Mana vecvecmāte nodzīvoja 100 gadus. Mans tēvs teica, ka viņa nekad no savām mājām nav tālāk par sešiem kilometriem braukusi, ne uz Rīgu, nekur citur. Bet tagad cilvēki braukā pa visu pasauli, un visās zemēs novērojama liela migrācija.

Ja jums būtu iespēja uzrunāt kādu jauniebraucēju pirmo reizi, kā jūs teiktu, kāpēc viņiem būtu vērts sasaistīties ar Amerikas latviešu apvienību? Un kāpēc vispār kādam būtu vērts atbalstīt šo organizāciju?

Mēs aicinām piebiedroties, ja viņiem interesē mūsu kopējie mērķi uzturēt latvietību Amerikā un palīdzēt Latvijai. Es gribētu arī uzzināt, ko mēs varētu vairāk darīt, kas atbraucējus interesē? Šobrīd informācijas apguve notiek diezgan chaotiski.

Šogad ALJA kongresā veiktā aptauja liecina, ka Amerikas latviešu jaunieši diezgan augstu novērtē Amerikas latviešu apvienību, bet patiesībā zina ļoti maz par tās darbību. Ar šiem pētījumiem, ko esam iecerējuši veikt nākamā pusgada laikā, mēs centīsimies ievākt informāciju no plašākas sabiedrības. Man ir tāda nojauta, ka cilvēki saprot – ALA ir svarīga lieta un tai kopumā ir laba slava.

Bet tas cilvēku loks, kas patiešām zina, ko ALA dara, ir diezgan šaurs. Piemēram, uz ALAs kongresu ierodas 70 - 80 delegāti, bet liela daļa no tiem gadu no gada ir tie paši. Plašāka sabiedrība varbūt tikai miglaini nojauš, ko ALA dara. Tas arī ir saprotami, jo mēs esam izkaisīti pa visu Ameriku. Piemēram, ALAI ir Sporta nozare. Es esmu bijis ALA valdē desmit gadus ar viena gada pārtraukumu. Pirmos sešus gadus ļoti miglaini sapratu, ko dara ALAs Sporta nozare. Tikai tagad pēc vairāku gadu būšanas ALA valdē, četras reizes gadā valdes sēdēs dzirdot Sporta nozares atskaites, tā īsti saprotu, kas ir meistarspēles, kāds ir viņu darba cikls. Darbodamies ALAs valdē, pats ļoti maz sapratu no citas nozares, un pagāja kāds laiciņš, lai to visu apgūtu. Es pieņemu, ka cilvēkam, kas dzīvo Saginavā, Atlantā vai Sakramento, arī arī vajadzīgs diezgan ilgs laiks, lai saprastu, ko ALA dara savās nozarēs. Tas ir dabiski.

Cik cilvēku Amerikā var nosaukt savu kongresmeni, savus senātorus? Parasti Late night TV taista jokus – kādam cilvēkam uz ielas pajautā, kas ir prezidents, un viņi nezina. Varbūt prezidentu zina, bet tūlīt tālāk sāk rasties lieli robi. Ja amerikāņiem ir lieli robi zināšanās pašiem par savu valdību, tad latviešiem, kas izkaisīti pa visu Ameriku, varētu būt lieli robi zināšanās, ko mēs darām citos pagastos un ko dara ALA. Mēs izsūtām "Latvian Dimensions" un šur tur reklamējamies, bet tas ir tāds nemitīgs darbs.

Senāk bija kopējs ziņu avots, un Amerikā tas bija Laiks un citas avīzes un mazā prese. Mazā prese izsīkst, un arī cilvēki arvien mazāk un mazāk abonē Laiku. Mēs senāk dzīvojām vienā ziņu telpā, ko vienoja Laiks, bet tagad tas ir izplūdis. Mēs lasām ziņas internetā. Tur ir daudz ziņu par latviešiem. Daži avoti ir Amerikā, daži Latvijā.

Notiek arī paaudžu maiņa. Senāk vecākās paaudzes cilvēkiem patika iestāties organizācijās. Amerikāņiem,

piemēram, bija Lions, Elks, Optimists, Shriners, man sevišķi patika nosaukums Oddfellows klubs. Šodien cilvēki retāk pērk biedru kartes gan amerikāņu, gan latviešu organizācijās. Ja senāk latvieši iebrāuca un turējās kopā un visu darīja kopā - svinēja dzimšanas dienas, cēla vasarnīcas, bērnus kristīja, nomirušos apbedīja savā sabiedrībā. Tagad jaunākās paaudzes pārceļas uz Ameriku un dabiski izklīst. Tomēr ir tāda vērtība kā „latvietība”, un par tās uzturēšanu cīnās ALA.

Vai paredzat un cerat, ka latvieši atšķirsies no citām diasporām, kas ir pamazām izkļūdušas un asimilējušas vietējā sabiedrībā?

Jācer ir. Tā pazūšana jau tik sen ir pareģota. Kad es 1966. gadā pēc 16 Amerikā pavadītiem gadiem braucu uz ALJA sapulci Čikāgā, ar vienu citu jauniešu sēdējām restorānā. Tur bija trīs jaunas sievietes. Viņām bija ap 25. Kad viņas dzirdēja, ka mēs runājam latviski, tās trīs dāmas pēvērsa mums uzmanību. Izrādās, viņas visas trīs bija latvietes, savstarpēji pazīstamas no Vācijas laikiem, bet visas trīs bija apprecējušas amerikāņus. Sākām runāt, ko mēs darām, mēs pastāstījām, ka dodamies uz ALJA pasākumu. Viena no viņām neko neteica, bet klausījās ar lielu interesi. Taču otra atmeta ar roku un sacīja: "You talk like you just got off the boat!" Tā jau pēc 16 Amerikā pavadītiem gadiem bija tādi, kas nemeklēja latvietību, lai gan viņiem bija latviešu draugi. Viņa bija praktiski asimilējusies amerikāņu sabiedrībā jau 1966. gadā, bet ir tādi, kas vēl turas arī ceturtda un piektā paaudzē.

Kas ir ALAs stiprās un vājās puses?

Mūsu stiprās puses ir struktūra, mums ir valde, kas ir ievēlēta un pārstāvēta no visiem Amerikas krastiem. Mums ir kongress, un mēs varam reaģēt uz lietām. 1990. gadā, kad Augstākā Padome balsoja par Neatkarības

atjaunošanu, mums bija telefoni-
sks savienojums ar Latviju. Mēs
sekojām līdz tam visam, sapulcējušies
ALAs kongresā. Mēs reaģējam uz
pārmaiņām Latvijā.

Stiprā puse – ka mēs varam novērtēt
savu darbību un izstrādāt plānus
nākotnei. Vājā puse ir tā, ka,
iespējams, daudzkārt tie darbi ir grūti
izpildāmi sistemātiski. 1998. gadā bija
labs plāns līdzekļu vākšanas un bied-
ru nozarei. Kaut tas bija labs plāns,
nākamā valde tam nepievērsa vērību.
Lielākais trūkums šim stratēģiskās
plānošanas procesam būtu, ja mēs
izstrādātu kādu plānu, bet valde
mainītos un nekas tālāk netiktu darīts.
Tā notiek arī politikā. Jā vienu partiju
ASV valdībā nomaina otra, tad jaunā
partija sāk visu no jauna un pamet pat
labi iesāktus darbus. Stiprums ALAi
ir tas, ka mēs vienmēr domājam, kā
lietas uzlabot. Vājums ir tas, vai mēs
tiešām mākam ilgi un konsekventi
strādāt, lai sasniegtu savu mērķi.
Ja mēs kaut ko darām, tad jāmeklē
struktūra, kas šo darbu turpinātu,
valdei mainoties. ALAs struktūra nav

nekas jauns. Tā ir pamatorganizācijas
struktūra, kas eksistē visā pasaulē. Ir
valde un ir lēmumi. Un ALAs kongress
arī pieņem lēmumus. Būtu labi ja
ALAs kongresam būtu lēmumi, par ku-
riem prasītu atskaiti ne tikai pēc viena
gada, bet pēc diviem, trim, četriem
gadiem.

Esat minējis, ka šis, iespējams, būs
jūsu pēdējais gads ALAs priekšsēža
amatā, kā jūs vērtējat, kas ir jūsu
lielākās veiksmes un neveiksmes šajā
amatā?

Es nezinu, vai man ir sevišķas per-
soniskas veiksmes. Man pēdējā ALAs
kongresā pasniedza Triju zvaigžņu
ordeni. Parasti tādos brīžos saka
“Mans gods ir manas tautas gods”.
Es teicu: “Šis gods ir ALAs gods”.
Bez pārspilējuma – man ir bijusi
laime strādāt kopā ar spējīgiem val-
des locekļiem un ar profesionāliem
biroja darbiniekiem. Kopā esam
darījuši daudz. Ja būtu jāmin kāds
savs panākums, tad tas būtu darbs
pie topošā ALAs stratēģiskā plāna
izstrādes. Mēs tiešām gatavojam

lielāku pārvērtējumu tam, kas ir noti-
cis pēdējos 60 gados. Un, ja kaut kas
no tā būs auglīgs, tad tas būs visu
mūsu nopelns un liels personisks
apmierinājums.

Ko Jūs vēlētos savā pašreizējā amatā vēl sasniegt?

ALAi un latviešiem Amerikā ir tikai
divi globāli mērķi – palīdzēt Latvi-
jai un uzturēt latvietību Amerikā.
Praktiskie darbi mainās, bet mērķi
nemainās. Praktiskais uzdevums ir
plašāk apzināties, kas mēs, Amerikas
latvieši, esam, ko mēs gribam, lai būtu
kopējs skatījums un kopēja vīzija, kā
mēs gribam savu latvietību uzturēt
un kā palīdzēt Latvijai. Tas nemitīgi
jāatgādina un jāatjauno no jauna.

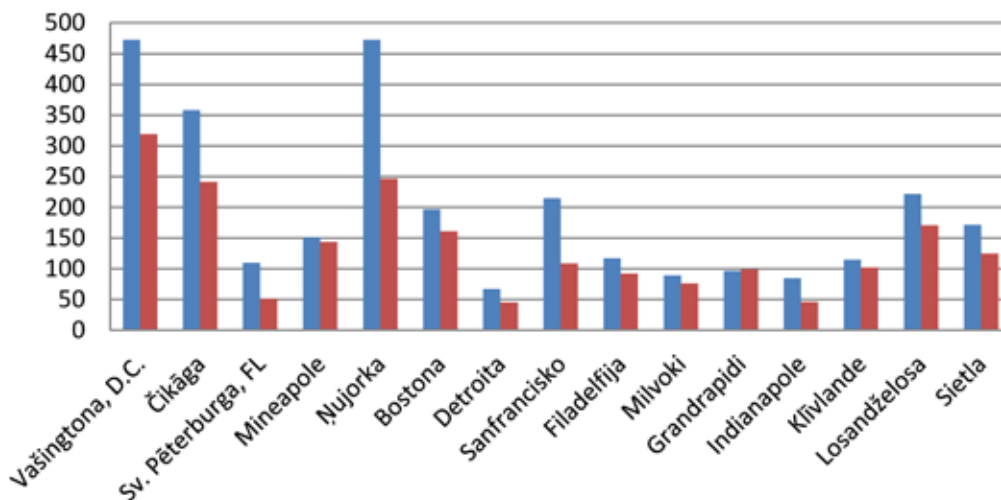
Ilze Garoza

ALAs programmu attīstības lietvede

*Šī intervija oriģināli tika publicēta
laikrakstā “LAIKS”.*

**Balsotāju skaita pieaugums ASV iecirkņos - Valodas referendumā
salīdzinoši ar 11. Saeimas vēlēšanām.
(Vašingtonas iecirkņa rezultātiem pieskaitīti balsojumi pa pastu)**

Es balsoju PAR latviešu valodu!

Tautas nobalsošanas norise ASV par vai pret grozījumiem Latvijas Republikas Satversmē

2012. gada 18. februāris - diena, kad atkal reiz redzējām Latvijas tautu saliedētu un vienotu, stingri pasakot visai pasaulei: „Latviešu valoda ir un paliks vienīgā valsts valoda Latvijā! Mēs esam PRET krievu šovinistu ierosinātajām Latvijas Satversmes maiņām, kas paredzētu Latvijā krievu valodai valsts valodas statusu.”

Liekas absurdi, ka Latvijai, Eiropas Savienības dalībvalstij, 21 gadu pēc neatkarības atgūšanas, atkal bija jāaizstāvas pret krievu agresiju. 18. februārī mēs to izdarījām, un izdarīsim atkal, ja vien tas būs nepieciešams.

Provokatīvais referendums ierosināja neredzēti lielu balsotāju aktivitāti. Pavisam tajā piedalījās 1,098,593 vēlētāji jeb 71% no visiem balsstiesīgajiem; no tiem 74,8% nobalsoja „PRET” (821,722 balsis) un 24,88% „PAR” (273,347 balsis). Arī ASV sasniedzām rekordlielu balsotāju skaitu – 2940, kas par 31% pārsniedza vēlētāju skaitu 11. Saeimas vēlēšanās, kad ASV piedalījās 2027 vēlētāji.

Atgādināšu, ka pateicoties Latvijas Ārlietu ministrijas, Latvijas vēstnieka ASV Andreja Pildegoviča, kā arī ALAs un PBLA kopīgajām pūlēm, 2010. gadā pirms 10. Saeimas vēlēšanām, iecirkņu skaits ASV tika palielināts no deviņiem uz 15, dodot iespēju vēlēšanās piedalīties daudz plašākam pavalstnieku lokam. Kā sevišķi veiksmīgu piemēru varu minēt vēlēšanu iecirkņa izveidošanu Sanfrancisko, kas šobrīd sasniedzis piekto lielāko vēlētāju skaitu ASV.

Nākošais veiksmīgais Latvijas ĀM, vēstniecības un ALA kopprojekts bija Pārvietojamās pasu sistēmas izvietošana Latvijas vēstniecībā, ASV. Janvāra beigās Ilze Vītuma, vēstniecības trešā sekretāre, un Uģis Skuja, Ārlietu

ministrijas Informāciju Tehnoloģiju departamenta direktora vietnieks devās pirmajā Pārvietojamās pasu darbstacijas izbraukumā, apmeklējot latviešu centrus Indianapolē un Sanfrancisko. Tika apmainītas pasēs ar notecējušu derīguma termiņu, kā arī savas pirmās Latvijas pasēs saņēma tie Latvijas pavalstnieki vai ASV-Latvijas dubultpavalstnieki, kam bija izsniegts personas kods, bet pase nebija izņemta. Varu droši teikt, ka Pārvietojamās pasu sistēmas izbraukums gan Indianapolē, gan pie mums, Sanfrancisko, bija notikums, kas gan mobilizēja, gan ierosināja mūsu sabiedrību aktīvi piedalīties Latvijas sabiedriski politiskajās norisēs. Rezultātā – balsotāju skaits Sanfrancisko un Indianapolē, salīdzinot ar 11. Saeimas vēlēšanām, dubultojs.

Tradicionāli lielākais balsotāju skaits ir Latvijas vēstniecībā Vašingtonā, bet šoreiz patīkami pārsteidza Ņujorka, sasniedzot to pašu skaitli – 473 un Sv. Pēterburga, Floridas pavalstī kur vēlētāju skaits arī dubultojs. (Jāpiezīmē gan, ka Vašingtonas balsojumā iekļautas pasta balsis). Šī tabula rāda, kāda bijusi vēlētāju aktivitāte ASV izvietotajos iecirkņos 11. Saeimas vēlēšanās (sarkanais stabiņš) un Tautas nobalsošanā valodas jautājumā (zilais stabiņš):

Kā aizritēja balsošanas diena, 18. februāris, iecirkņos? Jāsaka, ka valdīja divējādas izjūtas. Latviešu Informācijas biļetens Klīvlāndē raksta: „... nāk ģimenes uz iecirkni... un katram jaušams sašutums – kāpēc vispār jānotiek šim referendumam?” ... „Mēs braucām 200 km no *Colombus*, lai Latvijā paturētu latviešu valodu,” stāsta Edgars Bedrītis, kurš ieradies balsot kopā ar visu ģimeni. Indianapolē

Taira Zoldnere

iecirķņa sekretāre Guna Astone arī zina teikt, ka kāds balsotājs braucis sešas stundas no Kentakijas pavalsts. Viņa piebilst: „... klausoties sarunās balsotāju starpā, bija tāda sajūta kā barikāžu laikā, ... un varbūt latviešiem šis piedzīvojums bija vajadzīgs, lai apvienotos un pierādītu, ne pasaulei, bet paši sev, ka esam vienoti un Latvijas patrioti.”

Jā gan, tā bija dziļa savstarpēja sapratne un vienotības sajūta, kad nebija vietas ne jautājumiem, ne šaubām par izvēli. 18. februāris bija diena, kad atkal reiz skaidri apzinājāmies un sajūtām - esam viena koka zari un kopējas ir saknes, kas mūs dara stiprus. Iecirkņos valdīja pacilāts noskaņojums, pēc balsošanas neviens nesteidzās uz mājām, bet labprāt pakavējās viesmīlības gaisotnē kopā ar seni draugiem un dibināja arī jaunas pazīšanās. Sanfrancisko iecirknī vakara pusē sagaidījām Latvijas zemnieku - piensaimnieku grupu, kas Kalifornijā ieradušies gan atpūsties, gan apmeklēt lauksaimniecības izstādi un dibināt profesionālus kontaktus. Pēc balsošanas nodziedājām „*Nevis slinkojot un pūstot*” un kopā ar šiem cilvēkiem, kurus redzējām pirmo un varbūt arī pēdējo reizi mūžā, tiešām sajūtāmies kā viena tauta.

Var teikt, ka balsotāju sastāvs bija ļoti dažāds. Vecākajai balsotājai Klīvlāndē maijā palikšot 100 gadu, pie mums Sanfrancisko Emīlam Elstiņam, aktīvam Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības valdes un ALAs biedram – martā paliek 92 gadi, savukārt, jaunākajam – Robertam Ozolam - 19 gadu.

Māra Linde, Una Veilande, Gundega Ozola un Taira Zoldnere Sanfrancisko iecirknī

Vispirms liels „Paldies!” visiem aktīvajiem ASV latviešu kopienas pārstāvjiem, kas regulāri ierodas uz vēlēšanām, paužot savu viedokli par politisko procesu virzību Latvijā. Tomēr šoreiz balsotāju vidū bija arī daudz jaunu, neredzētu seju. Tie bija gan jauni cilvēki no Latvijas, kas mācās, stažējas vai uz laiku strādā dažādos vietējos uzņēmumos; gan viesos atbraukušie radi un draugi; gan tūristi, uz īsu brīdi piestājuši iecirknī, lai nobalsotu.

Ar lielo balsotāju aktivitāti apmierināta arī Amerikas latviešu apvienības vadība. Priekšsēdis Juris Mežinskis saka: „ALA ir gandarīta par lielo balsotāju aktivitāti referendumā par valsts valodu. Tas apliecina, ka Latvijas pilsoņi nav vienaldzīgi par Tēvzemes likteni, vienalga, kur viņi dzīvotu. Lielais iecirkņu skaits arī apliecina labo sadarbību, kas pastāv starp mūsu organizācijām ASV un Latvijas Ārlietu ministriju. Pašlaik ALA un PBLA turpina sarunas ar Latvijas likumdevējiem, lai paplašinātu dubultpilsonības loku ārzemēs, kas nākotnē radīs vēl vienu saiti, vienojot latviešu tautu visā pasaulē.”

Juris Pogrebnaks, Latvijas vēstniecības

ASV vadītāja vietnieks raksta: „Vēstniecības vārdā vēlos pateikties visiem tautiešiem par izrādīto aktivitāti. Sevišķi, liels paldies visiem balsošanas iecirkņiem ASV un to darbiniekiem.” Arī no latviešu sabiedrības puses gribam izteikt lielu pateicību visiem vēstniecības darbiniekiem par lielisko sadarbību un pastāvīgo atbalstu gan balsošanas dienā, gan referendumu sagatavošanas laikā.

Atzinīgus vārdus esam saņēmuši arī no Latvijas Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča viņa paziņojumā par Tautas nobalsošanas rezultātiem: „... aktīvā pilsoņu līdzdalība apliecina pārliecību par latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas nepieciešamību, kas kalpo kā saliedētas un atvērtas sabiedrības attīstības platforma. ... Vēlos pateikties visiem pilsoņiem, kuŗi gan dzimtenē, gan klaidā devās uz vēlēšanu iecirkņiem, lai nodotu balsi par latviešu valodu kā mūsu valsts un sabiedrības identitātes kodolu. Mūsu valsts demokrātiskie un nacionālie pamati ir stipri! Liels paldies visiem, kas ārpus Latvijas nodrošināja sekmīgu balsošanas norisi.”

Domāju, ka mēs visi pievienojamies ministra teiktajam „Paldies” visiem

vēlēšanu iecirkņu darbiniekiem, kas sagatavoja iecirkņus, balsošanas dienā strādāja 20 un vairāk stundas, lai saskaitītu balsis un nosūtītu rezultātus Centrālajai vēlēšanu komisijai. Zigurds Rīders, Daugavas Vanagu zemesvaldes priekšsēdis ASV un Klīvlādes vēlēšanu iecirkņa ilggadējs vadītājs atgādina: „... visi vēlēšanu iecirkņu darbinieki strādā brīvprātīgi un bez kādas atlīdzības...” Novērtēsim to, cik lieliski, darbīgi un arī pašizliedzīgi cilvēki ir mūsu vidū!

Tautas nobalsošana ir beigusies, tomēr, manuprāt, ar priecīgo noskaņojumu ir par maz. Mums visiem šajā laikā ir bijis ko pārdomāt. Referendums bija mācību stunda mūsu sabiedrībai - esam bijuši pārāk slinki, kūtri un piekāpīgi aizstāvot latviešu valodas pozīcijas. Ja divdesmit vienu gadu pēc neatkarības atgūšanas cilvēki var atļauties nezināt valsts valodu, tad latviešiem ir jāizdara secinājumi. Ir skaidrs arī tas, ka divvalodu valsts vienmēr arī paliks divkopienu valsts un nekad nekāda sabiedrības integrācija nebūs iespējama.

Aicinu mūs visus kopā un katru savā vietā – katru dienu, vienmēr un visur - iestāsimies PAR latviešu valodu, runāsim latviski, rakstīsim latviski, mācīsimies latviešu valodu, un, galvenais, mācīsim tos, kas ir Latvijas tauta, bet latviešu valodu vēl neprot!

*Taira Zoldnere,
ALA valdes sekretāre,
Sanfrancisko vēlēšanu iecirkņa
vadītāja*

Kārlis Veilands atver vēlēšanu urnu

Pārvietojamā pasu darbstacija viesojas Indianapolē un Sanfrancisko

Gandrīz ikkatru ASV dzīvojošu Latvijas pilsoni vai ASV - Latvijas dubulpilsoni interesē jautājums par pasēm. Tā var būt gan jaunas pases iegāde tiem, kam pase vēl nav bijusi, bet ir arī Latvijas pavalstnieka personas kods vai arī pases apmaiņa notecējuša termiņa gadījumā. Īpaši aktuāls jautājums par derīgu Latvijas pasi kļuvis patlaban, kad ASV izveidoti 15 vēlēšanu iecirkņi, un gandrīz ik pa dažiem mēnešiem šāda vai cita iemesla dēļ esam aicināti doties balsot, un tādā veidā piedalīties un ietekmēt Latvijā notiekošos politiskos procesus.

Jaunas pases saņemšana līdz šim bija iespējama vien personīgi ierodoties Latvijas vēstniecībā Vašingtonā, kas, saprotams, ir gan dārgs, gan laikietilpīgs process, gan arī ne katram pa spēkam. 2010. gada vasarā, pirms 10. Saeimas vēlēšanām, Amerikas latviešu apvienība sadarbībā ar vēstniecību noorganizēja pārvietojamās pasu darbstacijas izbraukumu no Latvijas uz septiņiem ASV latviešu centriem. Šī „izmēģinājuma tūre” ilga mēnesi, un tās rezultātā 709 ASV latvieši ieguva jaunās pases. Tomēr šis brauciens nekādā veidā nespēja apmierināt pieaugošo pieprasījumu pēc pasu nomaiņas, iegādes un atjaunošanas.

ALAs 2011. gada decembra sēdē vēstnieka padomnieks Juris Pogrebnaks stāstīja, ka LR vēstniecība pēc vēstnieka Andreja Pildegoviča iniciatīvas jau ilgāku laiku strādā pie projekta, kas paredz vienai mobilo pasu stacijai pastāvīgi atrasties vēstniecības rīcībā. Tā dotos pasu maiņas izbraukumos uz dažādām ASV pilsētām un ar laiku, iespējams, arī uz Kanadu un Dienvidamerikas valstīm. Visiem tā šķita laba un atbalstāma ideja, bet liels bija mūsu pārsteigums, kad uzzinājām, ka jau janvāra beigās varam sagaidīt pārvietojamās darbstacijas pirmo izbraukumu uz Indianapolē un pie mums - uz Sanfrancisko. Vienīgās bažas radās par to, vai tik īsā laikā paspēs visiem interesentiem izziņot par pasu stacijas ierašanos un vai cilvēki paspēs sagādāt nepieciešamos dokumentus.

Ilzi Vītumu, LV vēstniecības trešo sekretāri, un Uģi Skuju, Latvijas Ārlietu ministrijas IT departamenta direktora vietnieku, Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības pārstāvis Andris Ramāns sagaidīja piektdien, 27. janvārī, ielidojam no Indianapolē, kur viņi bija pavadījuši divas spraigas darba dienas. Jau pusdienlaikā Sanfrancisko draudzes nama Rīgas zāle bija gatava darbam, lai pieņemtu „pasu gribētājus”.

Kas tad ir pārvietojamā pasu darbstacija? Īsi aprakstot, tas ir neliels fotoaparāts un tāpat neliels aparāts pirkstu nospiedumu reģistrēšanai. Abas šīs ierīces savienotas ar datoru, un kā fotografija, tā pirkstu nospiedumi tiek ievadīti speciālā programmā, kas vēlāk tos „ieliks” pasē. Izklusās

Konsule Ilze Vītuma un Ārlietu ministrijas tehniskais darbinieks Uģis Skuja (no labās) pasu darbstacijas izmēģinājuma braucienā uz Indianapolē noformē pases Ainai un Eīženam Salmiņiem

gana vienkārši, bet viss process tomēr bija pietiekami darbietilpīgs: gan dokumentu pieņemšana un pārbaude, gan fotografēšana, jo reizēm pats fotografējamais nebija apmierināts ar „pases bildi”, citreiz atkal datoram kaut kas „nepatika”, un jāsāk atkal viss no gala.

Visi dati drošajā pieslēgumā ceļo uz LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas pārvaldi. Pases tiek izgatavotas Latvijā, nosūtītas uz LR vēstniecību, kas, savukārt, tās izsūta saņēmējiem.

Ilze Vītuma un Uģis Skuja Sanfrancisko strādāja divas garas dienas, no kurām sestdienu pavadīju kopā ar viņiem. Jāsaka, ka interese par pasu saņemšanu bija negaidīti liela, ik pa laikam radās arī „sastrēgumi”, jo bija ieradušies apmēram par 30 procentiem vairāk cilvēku nekā sagaidījām pēc pieraksta. Četrās izbraukuma dienās kopā tika pieņemti 70 pasu pieteikumi: Indianapolē - 23, bet Sanfrancisko - 47, to starpā, pasēm pieteicās arī atbraucēji no Losandželosas, Jūtas un Aidaho pavalstīm. Var teikt, ka pasu darbstacija un tās personāls strādāja “līdz pēdējam apmeklētājam”.

Dienas nogalē jautāju Ilzei, kā tad veicies. Viņa atbildēja: „Cilvēki atsaucīgi mūs uzņēma abās vietās. Bija neapmierinātie, kas pārmeta, ka ilgi jāgaida, kaut gan paši savlaicīgi nebija pieteikušies uz pasu saņemšanu. Pārsvārā cilvēki bija pateicīgi un teica lielu paldies par šo iespēju. Liela daļa Latvijas pasēs saņems pirmo reizi. Var teikt, ka izmēģinājuma brauciens ir izdevies, atziņu par to, kā turpmāk šo darbu darīt ir daudz.”

Konsule Ilze Vītuma, Taira Zoldnere, ĀM darbinieks Uģis Skuja, noformējot Latvijas pasi Lindai Kalnai Sanfrancisko

Uģis, savukārt, bija vairāk norūpējies par tehnisko risinājumu un programmas atbilstību. Arī Ilze atzīst: “Techniski tas ir sarežģītāk nekā bijām domājuši. Taču viss ir atrisināms.”

Ilze un Uģis ir optimistiski noskaņoti par pārvietojamās pasu stacijas nākotni ASV. Tādi esam arī mēs, pasu gribētāji, un ceram, ka jaunais projekts, kas tik ļoti atvieglo pasu saņemšanu, turpināsies. Aicinu arī citus latviešu centrus apzināt tautiešus, kam interesētu iegūt vai nomainīt Latvijas pasus un pieteikties ALAs birojā vai vēstniečības konsulārajiem darbiniekiem, lai pārvietojamā pasu darbstacija varētu nākotnē viesoties arī jūsu pilsētā.

Taira Zoldnere,
ZKLB valdes priekšsēde

*Pases noformē
Rasma Salmiņa un
viņas dzīvesbiedrs
Artis Salmiņš*

LATVIJAS REPUBLIKAS CENTRĀLĀ VĒLĒŠANU KOMISIJA

Smilšu iela 4, Rīga, LV-1050 • <http://www.cvk.lv>
Tālrunis: 6 732 2688 • Fakss: 6 732 5251 • E-pasts: cvk@cvk.lv

*2012. gada 18. februāra tautas nobalsošanas
par likumprojektu „Grozījumi LR Satversmē”
vēlēšanu iecirkņu komisijām ārvalstīs*

PATEICĪBA

Rīgā, 2012. gada 22. februārī
Nr.02-01.7/54

Godātie kolēģi!

Centrālās vēlēšanu komisijas vārdā vēlos pateikties visiem vēlēšanu iecirkņu komisiju ārvalstīs priekšsēdētājiem, sekretāriem, locekļiem un brīvprātīgajiem, kuri pašreizējā ziņā ziedoja savu laiku un darbu, lai ārpus Latvijas robežām nodrošinātu šā gada 18. februāra tautas nobalsošanu par likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē”, kas paredzēja krievu valodai noteikt otras valsts valodas statusu.

Jūsu ieguldījums deva iespēju tautas nobalsošanā piedalīties ievērojamam Latvijas pilsoņu skaitam ārvalstīs - 39763 vēlētājiem, no kuriem daudzi ekonomisku apstākļu vai vēsturiskas netaisnības spiesti ir atstājuši Latviju, taču, mītot svešumā, vēlas uzturēt saikni ar dzimteni, piedaloties valstij nozīmīgu jautājumu izlemšanā.

Īpašs gandarījums, ka, pateicoties Latvijas pilsoņu iniciatīvām, tautas nobalsošanā bija iespējams izveidot vairāk vēlēšanu iecirkņu ārvalstīs nekā 2011.gada 11.Saeimas vēlēšanās.

Nemot vērā nepieciešamību turpināt darbu pie vēlētāju līdzdalības paaugstināšanas ārvalstīs, aicinu Jūs sūtīt Centrālajai vēlēšanu komisijai savus novērojumus un priekšlikumus balsošanas kārtības pilnveidošanai. Tāpat priecāšos uz klausīt Jūsu viedokli un ierosinājumus klātienē, ja uzskatīsiet par iespējamu iegriezties uz sarunu Centrālajā vēlēšanu komisijā savas uzturēšanās laikā Latvijā.

Patiesā cieņā,

Priekšsēdētājs

Arnis Cimdars

Latvieti, kur Tu esi? Kāpēc neesi ALAs biedrs?

Neskatoties uz to, ka jaunākie 2010. gada Tautas skaitīšanas dati liecina, ka Amerikas Savienotajās Valstīs mitinās ap 90 000 cilvēku, kas savu izcelsmi saista ar Latviju, ALAs biedru skaits jau vismaz 10 gadus paliek nemainīgs – ap 5300 cilvēku izvēlas būt ALAs – Amerikas latviešu centrālās organizācijas biedri. ALAs Biedru nozare mēģina šo situāciju uzlabot. Pirms ALAs 60. jubilejas kongresa, aizvadītajā 2011. gadā, valde izvirzīja mērķi sasniegt simbolisko 6000 biedru skaitu. Diemžēl tas neizdevās.

„Latvieti, kur Tu esi?“, retoriski vaicā Biedru nozares vadītājs Andris Ramāns no Ziemeļkalifornijas, kurš jau trešo gadu darbojas ALAs valdē – „Nāc un stājies mūsu rindās!“, viņš aicina. Taču atsaucība ne vienmēr ir vēlamajā līmenī un Biedru nozares vadītāja darbs ir kā peldēšana pret straumi, kad cilvēks ar visiem spēkiem pavirzās dažus jardus uz priekšu, bet tūlīt pat upe aiznes viņu krietnu gabalu atpakaļ. „Ir jābūt neatlaidīgam, jo ikviens jauns biedrs mums ir dārgs, lai ALA varētu turpināt darbu nākotnē“, saka A. Ramāns.

Arī šogad pirms ALAs 61. kongresa Ann Arbor pilsētīnā Mičiganas pavalstī, ALAs Biedru nozare nezaudē cerības sasniegt 6000 biedru skaitu. Kā iedvesma šim mērķim bija jubilejas kongresa rīkotājas pilsētas Milvoku panākums, kur ALAs 6000 biedru mērķis ASV līmenī tika pārvērsts par 60 jaunu biedru mērķi Milvoku apkārtnē un pārsniegts par vairāk nekā 20 jauniem biedriem. „Ar personīgu kontaktu un neatlaidīgu piestrādāšanu viens latviešu centrs ieguva ALAi 81 jaunu biedru,” teica A. Ramāns. „Padomājiet, ja kaut ko tādu varētu veikt katrā centrā, tad 6000 skaits nebūtu nekāda problēma”. Kalifornijā vien dzīvo vairāk nekā 11 000 cilvēku, kas ASV Tautas skaitīšanas datus savu tautību uzrāda kā latviešu.

Daudz neatpaliek Ņujorkas pavalsts ar vairāk nekā 9000 latviešu izcelsmes cilvēkiem. Seko Ilinojas pavalsts ar gandrīz 7000, Florida, Ņudžersija, Pensilvānija, Vašingtonas un Merilandes pavalstis - katra ar aptuveni 4000 latviešu izcelsmes cilvēkiem. Šie skaitļi, protams, ir aptuveni, jo *Census* aptauju izsūta tikai nejauši izvēlētai respondentu grupai, līdz ar to arī kļūdas iespēja ir procentuāli paliela. Skaitļi neieskaita arī jauniebraucējus no Latvijas, no kuriem liela daļa dzīvo nelegāli vai arī bez noteiktas dzīvesvietas. Šajā pārskatā varat redzēt kopējo ainu, kas veidojas, sadalot ALAs biedrus pa pavalstīm iepretim ASV Tautas skaitīšanā uzrādītajam latviešu izcelsmes cilvēku skaitam:

Aidaho pavalsts – 7 ALAs biedri – 376 reģistrēti latvieši
Aijovas pavalsts – 52 ALAs biedri – 942 reģistrēti latvieši
Aļaskas pavalsts – 10 ALAs biedri – 252 reģistrēti latvieši
Alabamas pavalsts – 9 ALAs biedri – 317 reģistrēti latvieši
Arkansasas pavalsts – 9 ALAs biedri – 187 reģistrēti latvieši
Arizonas pavalsts – 31 ALAs biedri – 1588 reģistrēti latvieši
Kalifornijas pavalsts – 510 ALAs biedri – 11 433 reģistrēti latvieši
Kolorado pavalsts – 102 ALAs biedri – 2142 reģistrēti latvieši
Konektikutas pavalsts – 146 ALAs biedri – 1876 reģistrēti latvieši
Vašingtona, D.C. – 17 ALAs biedri – 297 reģistrēti latvieši
Delavēras pavalsts – 40 ALAs biedri – 180 reģistrēti latvieši
Floridas pavalsts – 178 ALAs biedri – 4921 reģistrēti latvieši
Džordžijas pavalsts – 32 ALAs biedri – 1603 reģistrēti latvieši
Havajas pavalsts – 5 ALAs biedri – 338 reģistrēti latvieši
Ilinojas pavalsts – 472 ALAs biedri – 6982 reģistrēti latvieši
Indianas pavalsts – 178 ALAs biedri – 1490 reģistrēti latvieši
Kanzasas pavalsts – 13 ALAs biedri – 327 reģistrēti latvieši
Kentakijas pavalsts – 16 ALAs biedri – 530 reģistrēti latvieši
Luiziānas pavalsts – 6 ALAs biedri – 265 reģistrēti latvieši
Masačusetas pavalsts – 347 ALAs biedri – 4706 reģistrēti latvieši
Merilandes pavalsts – 234 ALAs biedri – 3289 reģistrēti latvieši
Meinas pavalsts – 18 ALAs biedri – 495 reģistrēti latvieši
Mičiganas pavalsts – 551 ALAs biedri – 4265 reģistrēti latvieši
Minesotas pavalsts – 277 ALAs biedri – 3010 reģistrēti latvieši
Misūri pavalsts – 19 ALAs biedri – 792 reģistrēti latvieši

Misissipi pavalsts – 5 ALAs biedri – 196 reģistrēti latvieši
Montānas pavalsts – 3 ALAs biedri – 337 reģistrēti latvieši
Ziemeļkarolīnas pavalsts – 35 ALAs biedri – 1364 reģistrēti latvieši
Ziemeļdakotas pavalsts – 5 ALAs biedri – 102 reģistrēti latvieši
Nebraskas pavalsts – 54 ALAs biedri – 479 reģistrēti latvieši
Ņuhempšīras pavalsts – 35 ALAs biedri – 521 reģistrēti latvieši
Ņudžersijas pavalsts – 396 ALAs biedri – 3946 reģistrēti latvieši
Jaunmeksikas pavalsts – 15 ALAs biedri – 411 reģistrēti latvieši
Nevadas pavalsts – 17 ALAs biedri – 820 reģistrēti latvieši
Ņujorkas pavalsts – 556 ALAs biedri – 9194 reģistrēti latvieši
Ohaijo pavalsts – 306 ALAs biedri – 2580 reģistrēti latvieši
Oklaholmas pavalsts – 10 ALAs biedri – 304 reģistrēti latvieši
Oregonas pavalsts – 101 ALAs biedri – 1701 reģistrēti latvietis
Pensilvānijas pavalsts – 266 ALAs biedri – 3754 reģistrēti latvieši
Roudailendas pavalsts – 8 ALAs biedri – 127 reģistrēti latvieši
Dienvidkarolīnas pavalsts – 23 ALAs biedri – 625 reģistrēti latvieši
Dienviddakotas pavalsts – 13 ALAs biedri – 147 reģistrēti latvieši
Tennesī pavalsts – 30 ALAs biedri – 666 reģistrēti latvieši
Teksasas pavalsts – 69 ALAs biedri – 2300 reģistrēti latvieši
Jutas pavalsts – 12 ALAs biedri – 300 reģistrēti latvieši
Virdžīnijas pavalsts – 159 ALAs biedri – 1911 reģistrēti latvieši
Vermontas pavalsts – 8 ALAs biedri – 357 reģistrēti latvieši
Vašingtonas pavalsts – 347 ALAs biedri – 3380 reģistrēti latvieši
Viskonsīnas pavalsts – 208 ALAs biedri – 2810 reģistrēti latvieši
Rietumvirdžīnijas pavalsts – 4 ALAs biedri – 96 reģistrēti latvieši
Vaiomingas pavalsts – 2 ALAs biedri – 55 reģistrēti latvieši.

Amerikas latviešu apvienība savos 60 pastāvēšanas gados ir veikusi daudz: palīdzējusi Latvijas valstij atgūt ilgi gaidīto neatkarību un brīvību no Padomju varas okupācijas, gādājusi par jaunās Latvijas valsts drošību, nostiprināšanos rietumvalstu saimē un organizācijās, atbalstījusi Latvijas bāreņus, studentus un daudz bērnu ģimenes. ALAs darbs šodien ir ne mazāk svarīgs kā neatkarības atjaunošanas gados – mums ir jāuztur latviešu sabiedrība ASV – Latvijas valsts stiprākais un organizētākais balsts rietumu pasaulē. Tāpēc katrs biedrs, katrs ziedojuma dolars mums ir svarīgs!

Aicinām ikvienu organizācijas vadītāju un sabiedrisko darbinieku apskatīt šos skaitļus un padomāt, kā mēs, kopā strādājot, varētu stiprināt Amerikas latviešu apvienību un beidzot sasniegt 6000 biedru skaitu!

ALAs Biedru nozare

ALAs Biedru nozares mērķis ir palielināt apvienības biedru skaitu uz 6000 līdz 61. kongresam Ann Arbor.

Atbalsti ASV latviešu organizāciju - kļūsti ALAs biedrs!

Šīs biedru akcijas dalībnieku vārdi tiks ievietoti izložē, kuŗas uzvarētājs laimēs divas lidbiļetes uz Latviju sev vēlamajā laikā! Sākot ar 2012. gada aprīli, visi ALAs biedri varēs palikt vienā no labākajām Rīgas viesnīcām Hotel "Gutenberg" ar 15-25 procentu atlaidi no ikdienas cenas, uzrādot ALAs biedra karti. (Istabu pamatcena SGL - 121 EUR, DBL - 141 EUR, cenā iekļautas brokastis un nodoklis. Rezervācijas pieprasījumi jāšūta uz gatis@gutenbergs.lv

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA SVEIC VISUS AUGSTĀKO PAKĀPJU BIEDRUS, KAS PAGĀJUŠAJĀ, ALAS 60. JUBILEJAS GADĀ, un ŠĪ GADA SĀKUMĀ PIEVIENOJĀS ALAS SAIMEI VAI ARĪ PAAUGSTINĀJA SAVU BIEDRA PAKĀPI!

ALAs biedri

Dzintara biedrs

398. *Ansis Uibo, Livingston, NJ*

Mūža biedri

6886. *Krista Ina Ramanis, Mount Juliet, TN*
6887. *Ervīns Ramanis, Hingham, MA*
6888. *Miks Ramanis, Hingham, MA*
6889. *Marlēna Ramane, Hingham, MA*
6890. *Ilze Grotāns, Minneapolis, MN*
6891. *Vilis Inde, Marfa, TX*
6892. *Aleksander B. Gonzalez, Old Bridge, NJ*
6893. *Markus D. Melo, Philadelphia, PA*
6894. *Astra Mangulis, Denver, CO*
6895. *Kaiva Lācis-Huff, Glen Ellyn, IL*
6896. *Biruta Trokšs, Indianapolis, IN*
6897. *Kristīna Sīmane-Laimiņa, Chicago, IL*
6898. *Dace Beckstein, Boxborough, MA*
6899. *Cecilia Irwin, Norton, OH*
6900. *Liene Millere, Westfield, IN*
6901. *Marisa Gudrais, Alexandria, VA*

Paldies arī visiem mūsu uzticamajiem Gada biedriem!

Zelta mūža biedrs

1679. *Sāra Reul Monson, Duluth, MN*

Īpaša pateicība un atzinība

Jānim Dimantam, Jānim Eikertam, Vitautam Hāzneram, Intai Lāčplēsei, Sarmai Muižniecei-Liepiņai, Jānim Lucam, Jurim Mežinskim, Norai Mičulei, Andrim Ramānam, Jānim Robiņam, Aldim Simsonam – ALAs 60. kongresa delegātiem, kas pildījuši kongresā pieņemto rezolūciju – aicinājumu katram delegātam līdz nākošajam ALAs kongresam piesaistīt vismaz divus jaunus ALAs biedrus!

Paldies!

Es vēlos atbalstīt ALAs darbu, kļūstot par biedru šādā pakāpē:

- Gada biedrs \$30 Pensionāriem \$20 Mūža biedrs \$300 Iespējams nomaksāt gada laikā Zelta Mūža biedrs \$800 Iespējams nomaksāt trīs gadu laikā Dzintara biedrs \$2,000 Iespējams nomaksāt piecu gadu laikā

Vārds _____

Adrese _____

E-pasts _____

Tālr. _____

Dzimšanas gads: _____

Čeks \$ _____

VISA MASTERCARD

CARD # _____

Exp. date _____

Signature _____

Vietējā organizācija, ar kuŗas starpniecību vēlaties būt ALAs biedrs/-e:
_____

Lūdzu, izvēlieties biedra pakāpi, izgrieziet šo veidlapu un kopā ar ALAs vārdā rakstītu čeku vai naudas pārvedumu nosūtiet uz American Latvian Association, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121. Ja Jūs jau esat ALAs biedrs kādā pakāpē, tad varat sasniegt augstāku biedra pakāpi, piemaksājot starpību starp Jūsu iemaksāto summu un nākamo pakāpi. ALAs biedru maksas ir atvelkamas, aprēķinot valsts nodokļus.

MĒS PATEICAMIES PAR JŪSU ATBALSTU - TAS PALĪDZĒS MUMS STIPRINĀT LATVIEŠU SAITES ASV UN VEICINĀS SADARBĪBU AR LATVIJU.

ZIEDOJUMI ALAI

Pateicamies ikvienam, kas ziedojuši, atbalstot ALAs centienus uzturēt latviešu sabiedrību ASV, kā arī palīdzēt Latvijai!

No \$10 000 līdz \$125 000 Lilijas Kleinhofs testamentārais novēlējums, Jānis Liepkalns

No \$1 000 līdz \$10 000 Ināra un Jānis Apiņi, Olgas Dones testamentārais novēlējums, anonims, Mineapoles-St.Paulas latviešu ev.lut.draudze, Arturs Grava, Sylvia Christmas, Ieva Szentivanyi, John Winters, Vija un Leons Liepas, Oregonas latviešu biedrība, Maruta un Leonīds Ratermaņi

No \$250 līdz \$600 Aija un Jānis Kukaiņi, Andrejs Ruments, John Finlayson, Harry Hunter, Vija Lincis, Jānis M. Riekstiņš, Milda Vītols, Laura un Andrew Ozoliņi, V. Bērzzariņš, Līga un Wolfhart Schubach, Rita Sēja, Andris Baltiņš, Andrejs Bēdelis, Nina Breņķis, Arturs Burģelis, Linda un Mārtiņš Duhms, Gunta un Jānis Ģigas, Nadīne Hummel, Maija un Imants Ikstrumi, Anīta un Māris Juberti, Juris Kelley, Dzintra un Vilmārs Kukainis, Gunta un Ārijs Pakalni, Ida Rautenshilds, Sandra un Uldis Sīpoli, Leo Zariņš, Manfreds Zīverts

Celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru!

Nosūtu čeku vai atvēlu atskaitīt atzīmēto summu no manas kredītkartes

Vārds _____ Čeks \$ _____

Adrese _____ VISA MASTERCARD

CARD # _____

Tel. _____ Exp. date _____

*Čeks rakstāms ALAs vārdā un nosūtāms Amerikas latviešu apvienībai, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Ziedojumi ALAi ir atvelkami, valsts nodokļus aprēķinot.*

Signature _____

Paldies arī visiem ALAs atbalstītājiem, kas ziedojuši summas, mazākas par \$250!

Paldies visiem anonimajiem ziedotājiem, kas atbalstījuši ALA ar Combined Federal Campaign/United Way starpniecību!

ALAs CFC numurs ir 10205

“SVEIKA, LATVIJA! - XXV”

2011. gada 10. jūnijā, Čikāgas lidostā, sākās „Sveika, Latvija!- XXV” ceļojums. Pateicoties Amerikas latviešu apvienības projektam, 20 jauni latvieši izbaudīja savu tēvu zemi draugu pavadībā. Pateicība pienākas Anitai Jubertei, Sveika, Latvija! programmas vadītājai, un Anitai Ozolai, programmas koordinatorei Rīgā. Viņu apņēmība un nodošanās šim vērtīgajam projektam deva iespēju „dzīvu” redzēt to, ko līdz šim jaunieši bija grāmatās un stāstos piedzīvojuši.

“Sveika, Latvija! XXV” piedalījās 20 jaunieši un trīs pavadoņi no ASV - Roberts Inveiss, Kaija Petrovska un Andra Zommere. Rīgā mums pievienojās Anita Ozola, programmas koordinatore Latvijā, un šoferis Valdis, kuŗa gādībā izbraukājām visu Latviju. Jaunieši šovasar bija sabraukuši Čikāgā no Losandželosas, Sanfrancisko, Mineapoles, Milvokiem, Čikāgas, Kalamazū, Grand Rapijiem, Indianapoles, Klīvlāndes, Kolumbusas un Bostonas. Pārstāvējām visu ASV, no krasta līdz krastam. Tāpat arī izbraukājām Latviju no Baltijas jūras krasta līdz Latgales tālākajai malai.

Maršruts veda no Rīgas caur Vidzemes augstieni līdz Latgales tālajiem ezeriem, caur Ķegumu līdz Lejas Zemgalei, šķērsojot Kurzemi diognāli, gar Kurzemes krastu līdz Liepājai, un atpakaļ līdz Rīgai. Piestājām Turaidā, Siguldā, Cēsīs, Ērgļos, Mārcienā, Lenčos, Rēzeknē, Aglonā, Lielvārdē, Ķegumā, Rundālē, Tērvetē, Tukumā, Kandavā, Sabilē, Kuldīgā, Rojā, Kolkā, Ventspilī, Jūrkalnē, Liepājā, Airītēs, Lestenē un Jūrmalā. Protams, arī iepazīnām Rīgu ar pastaigu pa Vecrīgu, mūzeju apskatēm, kuģīša braucienu un ekskursijām pa Rīgas torņiem un jumtiem. Dzirdētais un redzētais atstāja uz jauniešiem savus iespaidus. Ne jau katrs izbaudīja visas ekskursijas, bet katrs no piedzīvojumiem uzrunāja kādu no jauniešiem.

Seko jauniešu pašu rakstītie iespaidi. Dāvim prātā palicis Mārtiņš Dukurs, skeletoņa sportists, kas izcīnīja sudraba medaļu Vankuveras olimpiskajās spēlēs un ir nesena pasaules čempions skeletoņā. Dāvis raksta: „Pēdējais, ko atceros ir tas, ka Tev jāuzdod daudzas lietas, lai būtu veiksmīgs.”

Sams raksta, ka paticis viss, bet vislielāko iespaidu uz viņu atstāja Rīga ar visu seno un arī moderno, ko redzējām. Divas meitenes izbaudīja viesu namu „Melluri”, pieminot to, cik sirsnīgi bija saimnieki un cik patīkami bija izjust kādas Latvijas ģimenes siltumu. Tāpat arī vairāki jaunieši pieminēja tikšanos ar skolēniem Lenčos un Kandavā. Martis raksta, ka bija grūti šķirties un ka cer draudzības turpināt. Dāvis cer, ka turpinās sazināties ar jauniešiem caur „Draugiem” vai „Facebook”. Annai patika piedzīvojums Cinevillā, jo viņa pati domā kādreiz mācīties kino darbu.

Kurzemes jūrmala no Kolkas līdz Liepājai bija vairākiem jauniešiem aizraujoša. Tas, ka varēja ieraudzīt, kur jūra tiekas ar līci, bija vērts daudz fotogrāfiju. Un tas, ka varējām peldēt, radīja lielisku izklaidi vairākiem dalībniekiem. Liepājas kuŗa ostas virssardzē bija iespaidīga ekskursija. Viss notika kā teātrī, kuŗā mēs bijām dalībnieki. Piedzīvojām sargu bargumu, sodus, ieslodzīto kameras un briesmīgos dzīves apstākļus. Daudzi jaunieši rakstīja, ka atmiņā palicis piedzīvojums, kuŗā viņi izjutuši uz savas ādas, to, ko piedzīvoja latvieši Padomju armijas varā.

Lestenes kapos Sarma pārdzīvoja to, ka tik jauni vīrieši gājuši bojā, aizstāvēt Latviju. Viņa raksta: „Esmu pateicīga, ka tie vīri ziedoja savu dzīvību Latvijai. Tas bija gan bēdīgs, gan priecīgs piedzīvojums.” Un beigās, vairāki jaunie cilvēki atzina ēdienu par ļoti garšīgu, bet brīnījās par to, cik bieži Latvijā ēd kartupeļus. Zāļu tējas iepazīna visi, daži līdz aizraušanās. Un Lailai vislielākais prieks bija izbraukāt Latviju, visas ekskursijas un vietas kopā ar draugiem.

“Sveika, Latvija!” programmai viens no mērķiem ir iepazīties ar vienaudžiem Latvijā. Mūs ļoti sirsnīgi uzņēma Kalnezera Katoļu pamatskolas audzēkņi Lenčos. Baudījām skolā sirsnīgo sagaidīšanu, iepazīšanās spēles, nodarbības skolā un vairākas ēdienreizes. Mūs aizveda pie vietējā keramiķa, kur iepazīnāmies ar viņa mākslu, un pie bitinieka, kur draudzējāmies ar bitēm un kāri ēdām medu. Kopā lecām dančus un gājām rotaļās, un atvadījāmies ar domu, ka Rīgā atkal tiksimies. Pēc pāris dienām atradāmies Kandavā, kur iepazīnāmies ar Mīlenbacha skolas jauniešiem un skolotājiem. Bija paredzētas āra nodarbības, kuŗās diemžēl lija. Toties skolēni piedzīvoja valodas stundas, radošas nodarbības un vietējo mākslas skolas apskati. Pēcpusdienu un vakaru pavadījām visi kopā lauku sētā „Indāni”, kur saimniece mūs priecēja ar nodarbībām un dziesmām. Un piedzīvojām realitātes šova filmēšanu lauku sētā. Ceram parādīties kādā kadrā, kad to raidīs rudenī. Atgriežoties Rīgā, izbaudījām pirmspēdējo vakaru lecot dančus kopā ar Kandavā un Lenčos iegūtajiem draugiem. Pateicamies abām skolām, ka mūs uzņēma pie sevis un ka mēroja gaŗo ceļu uz Rīgu mūs otrreiz satikt.

“Sveika, Latvija! - XXV” dalībnieki. No kreisās stāv: Larisa Kreišmane, audzinātāja Andra Zommere, Daiga Cera, Emīlija Antona, Anna Inveisa, Evija Pružinska, Davis Raterman, Markus Melbārdis, Dāvis Kārklīšs, Mārtiņš Petrovskis, Aksels Grants, Samuēls Kubuliņš, „Sveika, Latvija!” koordinatore Latvijā Anīta Ozola. Otrā rindā: Martis Roze, Marks Abuls, Bens Keizer; Priekšā no kreisās: Sarma Miller, Adele Nagaine, Laila Reimane, Laura Vīksniņa, Laila Baumanē, Kristīna Bērzkalna, audzinātāja Kaija Petrovska un audzinātājs Roberts Inveiss

Jāpateicas arī tiem, kas mūs Rīgā pieņēma dažādās vizītēs. Piedzīvojām retu ekskursiju Rīgas pilī. Prezidenta kancelejas darbiniece un ilggadējs pils darbinieks mums izrādīja skaistās pils telpas un pat uzveda pils tornī. Tai pašā dienā arī ieradāmies nesen atvērtajā Amerikas vēstniecībā Pārdaugavā, kur mūs uz vizīti pieņēma ASV vēstniece Latvijā Judith Garber. Šajos divos piedzīvojumos dalījāmies ar Latvijas skolēniem.

Mūsu pēdējā diena Rīgā aizritēja, gatavojoties Jāņu vakaram. Jaunieši priecājās, ka veikalos un tirgū varēja nopirkt ne tikai svaigi ceptus pīrāgus, bet arī Jāņu sieru un Jāņu vainagus. Juglas ezera krastā līgojām un lustējāmies līdz vēlai naktij, atgriežoties Rīgā, lai pāris stundas nogulētu un no rīta dotos uz lidlauku atpakaļceļam.

Sakām lielu paldies Amerikas latviešu apvienībai, jauniešu vecākiem un organizācijām, kas atbalstīja atsevišķus dalībniekus. “Sveika, Latvija! - XXV” un visa “Sveika, Latvija!” programma ir neizsakāmi vērtīga mūsu latviešu jaunatnei. Vēlam turpmākajām “Sveika, Latvija!” grupām tikpat vērtīgu un patīkamu piedzīvojumu, kāds tas bija mums.

Andra Zommere

“Hello, Latvia! / Sveika, dzimtene!” - 2011

For more than a decade every summer ALA has organized a group tour for adults and families to Latvia. Anita Juberts from ALA organizes the tour in the United States and Zaiga Vilks is the tour guide in Latvia. They coordinate plans to provide participants with two weeks of interesting and enjoyable experiences. The tour is in English, but for the participants who speak Latvian there is ample opportunity to do so.

This year some of the travelers in the group were born in Latvia, others had parents who came from Latvia, and some were married to Latvian-Americans. The youngest traveler was almost 21 years old, the oldest was 80 years young.

Geographically some were from the East, some from the Midwest and two people represented the West coast. The common element among the travelers was that everyone was interested in Latvia—its history, culture, cuisine and people.

Our trip began on July 29, 2011 when most of the group met in Newark Airport for the flight to Riga via Copenhagen. The group leader was Dace Nichols.

Our guide Zaiga and the bus driver Juris met us at Riga airport. Some of us were also welcomed by relatives with flowers, the tradition in Latvia. After collecting our luggage, we boarded the bus and began our trip to our hotel in Old Town. On the way, Zaiga drew out attention to the points of interest. We were awestruck by the panoramic view of the church towers as we crossed the Daugava River. What an unforgettable sight!

The hotel Radi un Draugi in the center of Old Town was the base of operation for this tour. We returned to this hotel from our several two-to-three

day trips away from Riga. On these trips we traveled light because we were allowed to store our luggage at the hotel.

After a brief introductory meeting and a welcome dinner at the hotel, we walked to the Freedom Monument and following tradition, placed bouquets of flowers at its base. The flowers were purchased from the many vendors that make the center of Riga so colorful. With that our long travel day came to an end and we were all ready for a good night's sleep.

The next morning, a Sunday, some attended church services while others enjoyed a morning stroll in the city. After lunch at “Alus Seta,” we departed for Sigulda, Turaida and Gutmanis Cave in the Gauja National Park. A light misty rain added a blue shroud to the scenery. In Dainu park Zaiga stopped at many of the sculptures to explain their meaning and to sing the folksong associated with the sculpture. After supper we attended the open-air Sigulda Opera Festival gala concert performed in the ruins

of Sigulda castle. A full day, but a very inspiring one!

The next day we traveled to Zemgale. Our first stop was the beautifully restored Rundale Palace, designed by Rastrelli and built in the 1700's for Ernst Johann Biron. The palace garden design replicates the style at Versailles in France.

The visit to the Lestene Memorial Cemetery and church was a sobering reminder of Latvian history in the 20th century. Many young Latvian men, who were killed in World War II, are buried or commemorated there. We placed some flowers to honor the fallen soldiers. The church adjacent to the cemetery still bears visible damage from the War.

On the third day we were back in Riga, walking the cobble stone streets of Old Town and touring the Opera House and the Occupation Museum. The final sight of the day was 360-degree view of Riga from the top of St. Peter's Church tower.

The next day began with a walking tour through the Art Nouveau district, followed by departure on a two-day trip to Cēsis in Vidzeme and Rezekne in Latgale. En route we stopped at “Bralu kapi”, the national cemetery in Riga, dedicated to those who fought and died for Latvia's independence.

In Cēsis, after a brief walking tour of the town and the newly reopened castle ruins there was free time to rest, shop or visit with friends and relatives. The following morning we visited Āraiši, a reconstructed floating wood village-fort, originally built in the 10th century. Our next stop was “Saulrieti”, formerly the summer home of the writer Kārlis Skalbe, now a museum. On the shore of nearby lake Alauksts, we celebrated the birthday of one member from our group with a song and a toast.

On our way to Rēzekne, we stopped at a well-known potter's workshop. The master Viktors Upšelis himself greeted us with a smile and a bottle of home-made spirits. He demonstrated the art of pottery, beginning with a clump of clay all the way to the finished product. Many of us purchased his creations—colorful plates, pitchers and vases. Continuing on our journey, we arrived at the Rēzekne Kolonna Hotel, a renovated hotel built in the 1930's, where we spent the night.

On day seven we visited the Aglona Basilica, the mecca for the Catholics in Latvia. Pope John II visited this 17th century church in September of 1993. Half a million people had come from all parts of the country to welcome him, a testament to faith and the role Pope John Paul played in inspiring the quest for freedom in that part of the world.

On our return trip to Riga, we stopped at the memorial park “Liktendārzs”. It is on the shore of the Daugava river and still in the process of being developed. “Liktendārzs” is dedicated to all Latvians who have suffered, died or were lost in the 20th century. Ruth Mackus and the Zikmanis' family planted trees to memorialize their family members.

According to most participants, the best meal of the trip - with home-grown and home-made ingredients - was served at “Rudolfs” tavern in Koknese. Afterwards we explored the ruins of Koknese castle, dating back to the 13th century. A completely different experience was the visit to the Skriveri candy factory. After a brief introduction to the factory and its history, we tried our hand at wrapping the sweet, rich carmel candies (“Gotinas”). (Not as easy as it looks - we probably wouldn't be hired.) This was another good place to stock up on gifts for home. That evening we were back in Riga.

Bright and early the next morning we traveled west to Kurzeme. First stop, Talsi, the town of seven hills is picturesque and quaint. The next stop, Ventspils, with its floral features and manicured grass was crowded because of a city festival. Although we could not complete our planned itinerary, we did wander through the central market, listened to an outdoor concert and walked along the pier. Because it is a port city, Ventspils provides transit services and is economically thriving.

On the way to Liepaja we stopped near Jurkalne, where on the shore of the Baltic Sea is a memorial sculpture „Sail of Hope." It is dedicated to all those who fled the Soviets in small boats to Sweden; many perished at sea.

Our next three nights were spent at the Hotel Kolumbs centrally located in Liepaja and only a few blocks from the beach. The weather was too cool and windy for a swim, but many of us enjoyed the magnificent sunsets at the beach.

Sunday morning we drove to Palanga, Lithuania. On the way we visited Priekule, a charming small town and enjoyed a brief tour of the local museum and the church, rebuilt by carpentry students from Riga. In Palanga we toured the Amber Museum located in the center of the Botanical Gardens and strolled the boardwalk to the sea. To broaden our Lithuanian experience for lunch we were served their specialty *cepelinas* (large, meat-filled dumplings). On the return trip we stopped in Rucava and an ethnographic farm "Zvanitaji", where we enjoyed the songs and stories performed by three women, dressed in traditional costumes from that area, and an authentic Kurzeme dinner.

The next morning we met our local guide who led our bus tour through Liepaja. On the way we visited the Czarist-era military post Karaosta, the port and the Saint Nicholas Orthodox Church. Back in downtown Liepaja we walked the Latvian Music „Walk of Fame." Our last stop was the craft center where we saw demonstrations of basket making, weaving and amber polishing. For lunch we tasted the local specialty "Liepajas mencins" (cod stew). In the afternoon those with enough energy wandered through the Peter's market and visited St. Anna's church. On our way back to Riga we visited St. John's church built in the 13th century in Aizpute. The local guide narrated the history of the church and spoke with enthusiasm and affection about the town, known as the „most Latvian city."

The father of our group member, Gregory Grauds, had been pastor of the congregation at St. John's before World War II. To welcome their former pastor's son and his wife, the ladies of the present congregation offered the group their warm hospitality along with coffee, sandwiches and homemade "piragi".

Our next stop was Kuldiga, known for its waterfall, the widest in Europe. Our itinerary took us through Kandava and Sabile in the area sometimes referred to as the Switzerland of Latvia. Before returning to our hotel Radi un Draugi, we stopped at the Krasta Lido entertainment center and restaurant. It provides the ultimate experience in buffet dining.

During the past few years, the American Latvian Association has established a relationship with the National Archives in Latvia. The "Hello, Latvia" group had an opportunity to visit the Archives, learn about their collections, as well as find out how to obtain information about their Latvian families. The staff of the Archives reminded us of the importance of saving our family documents, letters, and other items and encouraged us to consider sending such items to the Archives in Riga. The remainder of the day was spent in Jūrmala, the nearby beach resort city on the Gulf of Rīga. Although the weather was cool and cloudy, everyone enjoyed the stroll on the beach and shopping along the boardwalk.

On our last day in Riga, Zaiga offered a tour of the National Museum of Art for those who had the energy and interest. And that still left a few hours for last-minute shopping, visits with family and friends, and packing for a very early departure in the morning. In the evening at our farewell dinner we celebrated our most enjoyable journey through Latvia.

„It was wonderful to see and taste all the regions of Latvia. In the future we will have an idea of where we would want to travel specifically. (It was) very enjoyable to visit the small towns. " - Aldis Brozovskis

„Hearing the personal stories of 'Hello Latvia' participants and seeing the locations in person has helped me understand even more the struggles that our country faced and to fully appreciate the strength of our people." - Maija Brozovskis

„I will never forget the 'Hello Latvia/Sveiki Dzimtene 2011' trip. I met a lot of awesome people and got time to spend with close family, friends who live in Latvia. I whole-heartedly enjoyed my first trip to the country of my ancestors. " Jacob Hazners

„Farewell Latvia. May we meet again soon!" Dace Nichols, Group Leader and author of this article

The „Hello, Latvia/Sveika, dzimtene!" 2012 tour is scheduled for July 24 - August 7, 2012. The maximum number of participants is 20. There may still be room in this summer's tour! Please contact Anita Juberts at the American Latvian Association 301-340-8719, or e-mail projekti@alaua.org for further information, or go to the ALA website www.alaua.org and click on „What can you do" - „Visit Latvia".

ALA „Sveika, Latvija!” XXVI ceļojums – dalībnieku skatījumā

No kreisās: Brita Kalēja, audzinātāja Tija Ore, Jēkabs Hayes, audzinātāja Karīna Vējiņa, Līva Zemīte, Māra Ģīga, Laine Lubgāns-Benson, Daila Pērkone, Marisa Matīsa, Madelena Miniata, Krista Lediņa, Aleksanders Vāgners, Kristiāna Grīnberga, Andrejs Linde, Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, Āris Putenis, Ingrīda Spalviņa, Nikolajs Veidis, Aleksandris Margerison, Marika Gulēna-Taube, Lūkas Eddy, Kalvis Roze, Kate Jaunalksne, Ansis Ramoliņš, Oliveris Krūze, Marisa Magrica, audzinātājs Kārlis Budkēvics, Einārs Zenka, Katriāna Zommere, „Sveika, Latvija!” koordinatore Latvijā Anita Ozola, Ilmārs Kanbergs, audzinātāja un „Sveika, Latvija!” programmas vadītāja Anita Juberte. (Foto: Prezidenta kanceleja)

2011. gada „Sveika, Latvija!” XXVI braucienā piedalījās rekordskaits – 26 dalībnieki un četri audzinātāji. Kā vienmēr, programma bija pilna, un braucēji daudz redzēja un piedzīvoja. Dalībnieku apraksti, dažkārt saīsināti vai nedaudz pārveidoti, atspoguļo ceļojumu gaitu un jauniešu domas par piedzīvoto. Kāpēc jaunieši grib piedalīties „Sveika, Latvija!” ceļojumos un ko cer iegūt? Tie ir jautājumi, kas katram dalībniekam jāatbild domrakstā, ko iesniedz, piesakoties „Sveika, Latvija!” programmai.

2011. gada augusta dalībnieki pieteikšanās domrakstos izgaismo savas vēlmes: **Kate Jaunalksne:** Es ceru daudz labu atmiņu iegūt no šī brauciena, daudz ko pastāstīt ģimenei; es gribētu daudz jaunas lietas iemācīties par Latviju, ko agrāk nezināju. **Krista Lediņa :** Mans sapnis ir meklēt dzintara gabaliņus jūrmalā. **Andrejs Linde:** Es ceru no šī brauciena iegūt jaunu enerģiju un inspirāciju [savai latvietībai]. Cerams, ka pēc šī brauciena es gribēšu turpināt [būt] latvietis pats sevis dēļ, nevis citu dēļ. **Marisa Magrica:** Es ļoti gribu braukt uz Latviju, jo man gribas redzēt visas skaistās vietas, pilis, jūru, ezerus, upes, veikalus, tirgus utt. **Aleks Margerison:** Man interesē satīties ar Latvijas latviešiem un redzēt [cik] mēs esam līdzīgi, kaut esam uzauguši dažādās vietās, dažādos apstākļos. **Marisa Matīsa:** Man latviešu valoda ir svarīga, jo man patīk, ka māku runāt to valodu, ko runā visi mani radi un ko runāja mani senči. **Madelena Miniata:** Es gribu redzēt un iemācīties vairāk par Latvijas vēsturi... apciemot vecas pilis, lai iemācītos par Latviju vidus laikos un apskatīt mūzejus, lai uzzinātu par citiem laikmetiem Latvijas vēsturē. **Daila Pērkone:** Es esmu gājusi Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā kopš bērnudārza. Vienmēr izpildu darba lapas un klases darbus par Latvijas pilsētām. bet es gribu pati tos redzēt dzīvē.; **Ansis Ramoliņš:** Es gribu braukt uz Latviju, jo gribu redzēt, kā šī zeme izskatās. Ar „Sveika, Latvija!” es varēšu šo zemi redzēt kopā ar saviem draugiem, ar ko satiekos tikai reiz gadā.; **Kalvis Roze:** Es lietoju latviešu valodu ar draugiem, latviešu nometnēs un nodarbībās. Tādēļ gribētu palietot latviešu valodu ar „īstiem” latviešiem, kas dzīvo Latvijā.; **Ingrīda Spalviņa:** Es gaidu redzēt to zemi, no kurienes nākuši mani vecvecāki. Zinu, ka būs ļoti interesanti braukt kopā ar citiem bērniem, kas ir manā vecumā.; **Marika Gulēna-Taube:** Man ļoti interesē vēsture vispār – un Latvijas īpaši. Braucienā ir paredzētas vizītes uz vairākiem mūžējiem – piemēram Okupācijas mūzejs. Ceru iegūt īstākas zināšanas par Latvijas ģeografiju, vēsturi, kultūru un valodu. **Aleksanders Vāgners:** Gribu būt vietā, kur dzird latviešu valodu visās malās, kur visas zīmes ir latviešu valodā un kur televīzijas raidījumi ir latviešu valodā. **Nikolajs Veidis:** Es esmu dzirdējis cik skaista Latvija ir un es gribu redzēt to pats ar savām acīm.

2011. gada 9. augustā jaunieši no Bostonas, Ņujorkas un Ņudžersijas satikās Newarkas lidostā un kopā izlidoja uz Oslo. Lidojām visu nakti un pus dienu pavadījām Oslo lidostā. Grupa ielidoja Rīgā 10. augusta pēcpusdienā, kad piebiedrojās 9 dalībnieki no Kanadas un 3 no Austrālijas.

10. augusts

Katriāna Zommere: Oslo lidostā visi ēdieni bija ļoti dārgi. Viens saldējums un viena maza tūtiņa ar bombongām bija \$9.00! Kad mēs gājām uz Rīgas lidmašīnu, zināju, ka es drīz būšu Latvijā. Tad, pēc divu stundu lidojuma, mēs bijām klāt! Kad izkāpām no lidmašīnas, mana sirds bija pilna ar mīlestību pret manu tēvu (tēvu) zemi!

[Ceļā uz viesnīcu] apstājāmies Saules Bankas auto laukumā, jo tur varēja redzēt Rīgas panorāmu. Pēc tam braucām uz viesnīcu un nolikām koferus. Vakariņas bija „Lido: Alus Sētā”, un es ēdu karbonādi ar kartupeļiem. Daži jaunieši gāja ciemoties ar radiem, bet es paliku Vecrīgā ar grupu. Tuvu „Lido” bija Brīvības piemineklis, un arī daudz mazu veikalu. Fotografējāmies pie Brīvības pieminekļa un tad gājām atkal atpakaļ uz viesnīcu un vēlāk vakarā bija naktsmiers.

Einars Zenka: Pirmajā vakarā „Sveika, Latvija!” ceļojumā, es satīku visus jauniešus no A.S.V. un no Austrālijas. Mēs gājām staigāt pa Vecrīgu, un es redzēju, cik liels [īstenībā] ir Brīvības piemineklis, agrāk tikai biju redzējis to bildēs.

Vakariņās „Lido Alus sētā” es ēdu zivi, kas man garšoja. Kad pabeidzām vakariņas, mēs gājām atpakaļ uz viesnīcu. Vakara sanāksmē saņēmām mūsu ceļojuma vākus, kur bija jāraksta katru dienu par mūsu piedzīvojumiem. Es nevarēju sagaidīt tikt gultā, jo es biju nomodā visu nakti lidmašīnā...

11. augusts

Līva Zemīte: ... pirmā īstā braucienu diena, un arī viena no visaizņemtajām. Iesākām dienu staigājot uz Latvijas Universitāti, kur klausījāmies par universitātes vēsturi, un ko tur māca. Redzējām istabu (karceris) kur studentus sūtīja, kad viņi tika sodīti. Arī uzgājām uz universitātes ēkas jumta, kur

redzējām gandrīz visu Rīgu. No universitātes mēs aizstaigājām uz „Kino Rīga”, kur redzējām īssfilmu „Rīga Story». „Kino Rīga” ir vecākais kinoteātris Rīgā, un to agrāk sauca „Splendid Palace». Tas ir tik grezns un skaists, un viss bija brīnišķīgi s a g l a b ā t s .

Tad staigājām uz Latvijas Valsts Mākslas muzeju, kur redzējām slavenus latviešu mākslas darbus. Tur bija pavisam veci mākslas darbi, kā arī jauni. Man vislabāk patika Jaņa Rozentāla darbi.

Drīz pienāca laiks pusdienām, un mēs ēdām slavenajā „Vilhelma” restorānā. Mēs visi ēdām pankūkas; tā bija perfekta vieta, kur atpūsties pēc staigāšanas. No „Vilhelma” mēs aizstaigājām uz Okupācijas muzeju, kur daudz iemācījāmies par Latviju okupācijas laikā, par bēgļiem un izsūtīto dzīvi Sibīrijā, un arī par citiem pasaules notikumiem tajos gados. Man ļoti patika šis muzejs, jo viss tiešām bija interesants – tas, ko tur rādīja, notika mūsu ģimenei, mūsu vecvecākiem. Pēc Okupācijas muzeja, mēs uzbraucām Pēterbaznīcas tornī līdz pašai augšai, un redzējām visu

Rīgas panorāmu. Tad satikām gīdu, kuŗa mūs vadīja pa Vecrīgu. Mēs redzējām daudz vēsturiskas mājas un skaistas ēkas. Man vislabāk patika „Trīs brāļi”: trīs mājas, kuŗas bija no visvecākajām visā Vecrīgā. Ar to beidzās mūsu pirmā īstā diena Latvijā. Palika tikai ļoti garšīgas vakariņas, vakara sanāksme, un naktsmiers.

12. augusts

Laine Lubgāne: Šī bija viena no visinteresantākajām dienām visā ceļojumā. Mēs redzējām Brāļu kapus, un Mūžīgo uguni. Kapos ir apbedīti apmēram divi tūkstoši karavīru. Kapu aizmugurē stāv „Mātes Latvijas tēls”. Akmenī ir izveidoti

Pavadot laiku ar Freimaņu skolas skolniekiem Latgalē, mēģinot iejusties Dziesmu svētku koru dalībnieku lomās Mežaparka Lielajā estrādē

karavīri, kas sargā kritušos karavīrus. Es domāju, ka ir ļoti bēdīgi redzēt, cik daudz latviešu krita karā, bet bija arī labi redzēt Brāļu kapus, lai mēs varam atcerēties, ka viņi cīnījās, lai Latvija varētu būt brīva valsts.

Braucām uz Dziesmu svētku estrādi. Es biju pārsteigta, cik tā ir liela! Kanadā Dziesmu svētki notiek zālē, kas ir daudz mazāka. Tā bija milzīga vieta ar daudz sēdekļiem un apkārt mežs. Dziesmu svētkos Latvijā būtu daudz vairāk cilvēku nekā Kanadā! Es gribētu braukt uz Latviju uz Dziesmu un deju svētkiem. Varbūt man drīz būs iespēja, jo es dejuju tautas deju grupā „Daugaviņa”.

13. augusts

Kristiāna Grīnberga: Mēs sākām mūsu trešo pilno dienu Latvijā „Augstrozes” viesnīcā, kur Līva Zemīte un es gulējām vienā istabā. Gaisma netika caur mūsu aizkariem, istabā bija melna tumsa. Ja audzinātāja Tija nebūtu iedomājusies nākt un klauvēt pie mūsu durvīm, mēs ar Līvu būtu palikušas dziļā miegā visu rītu. Bet mums deviņos bija tikšanās ar Daumantu Kalniņu, kurš atdarina senlatviešu rotas. (bilde no Kristas ar rotām) Es varēju uzmēģināt un nēsāt šīs rotas, kuŗas ir ļoti smagas! Pēc tam mēs apmeklējām Āraišu ezerpili. Man tur likās ļoti forši, tādēļ, ka viss ir uzbūvēts uz purva. Divpadsmitos mēs ieradāmies Kārļa Skalbes mūzejā “Saulrieti”. Man likās ļoti interesanti apciemot to vietu, kur Skalbe dzīvoja un uzrakstīja daudzas neticami labas pasakas. Mācīties par Kārli Skalbi latviešu skolā ir interesanti, bet būt viņa mājās ir tiešām iespaidīgi. Pēc tam, mēs ēdām pusdienas Vecpiebalgā. (bilde no ūdensrozēm.)

Kad paēdām pusdienas, mēs īsu laiku pavadījām Piebalgas porcelāna fabrikā,...un tad Rūdolfa Blaumaņa mājās “Brakī”. Dažiem tur bija iespēja noskaitīt Blaumaņa “Tālavas taurētāju”. Pēc tam mūs pacienāja ar garšīgu maizi un medu. Tad devāmies uz Gaiziņkalnu, kas tiešām ir daudz mazāks, kā es biju iedomājusies. Man tomēr tur patika. Tad braucām uz viesnīcu, kuŗa saucās „Mārcienas muiža”. Tur ir vienkārši izcili brīnišķīgi! Ēdiens bija neticami garšīgs, istabas bija skaistas,

gultas bija ērtas, un pirts bija vienreizēja. Es labprāt vēlreiz šo dienu piedzīvotu!

Olivers Kruze: Gaiziņkalns man atgādināja ziemu un manu mīļāko sportu - “snowboarding”. Es biju ļoti pārsteigta, ka Gaiziņkalns ir vislielākais kalns Latvijā!! Tas vairāk atgādināja mūsu iesācēju kalnu, “bunny slope”. Mums Meinā (Maine) ir ļoti lieli kalni.

Rūdolfa Blaumaņa mājas bija interesantas. Mēs par viņu daudz mācījāmies GVV pie Rozes kundzi. Bija interesanti redzēt, kur viņš ir dzīvojis. Vakarā mēs gājām ļoti glauņā pirtī. Tā bija ezera malā. Mēs sasildījāmies pirtī un tad laidāmies lejā par slīddēli tieši ezerā! Vadītājs Kārlis mani nopēra ar ozola lapām. Man tas ļoti patika!!

14. augusts

Māra Ģīga: Šī diena iesākās ar brokastīm Mārcienas muižā. Tūlīt no rīta mēs braucām ar autobusu uz Gulbeni. Pa ceļam mēs pietājamies Cesvaines Pilī. No visām pilīm man šī pils vislabāk patika. Uz pils jumta stārķu ģimene bija uzbūvējusi ligzdu. Mēs uzkāpām pils tornī lai labāk apskatītu ligzdu un vērotu skatu uz tālieni. Mēs paši uz savu roku varējām apskatīt pili un mēs devāmies uz pils pagrabu. Otrajā stāvā mēs redzējām, ka tur bija bijis ugunsgreķis.

Kad ieradāmies Gulbenē, mūs pacienāja ar gardiem pīrāgiem. Apskatījām Gulbenes vilcienu depo, un mums parādīja vilcienu no PSRS laikiem un tā iekārtu. Ar „Bānīti” mēs braucām no Gulbenes uz Papardi. Pie Stāmerienas pietātnes mūs pārsteidza mūsu Ļudžersijas latviešu skolas skolotāja Jana Tetera. Pie Papardes vilcienu apstādīnāja „laupītāji”, kas mūs veda pa mežu uz laupītāju ‘jauno valsti’, kur mēs skrējām stafetes, pārvarējām

šķēršļus un paēdām pusdienas. Tad mums bija brīvais laiks un mēs spēlējām voleju un šāvām mērķos. Braucām tālāk uz Ates dzirnavām, kur mums gīde parādīja dzirnavu mūzeju. Redzējām visādas veco laiku lauksaimniecības rīkus. Naktsmājas mums bija paredzētas viesnīcā „Vonadzeņi”. Izpeldējāmies dūņainā un aukstā ezerā, kurš man atgādināja Katskiļu noņemtnes ezeru pēc liela lietus.

Ilmārs Kānbergs: Gulbenē mēs ļoti daudz lietas darījām. Braucām ar drezīnu pa sliedēm (drezīna: neliela vaļēja ar cilvēku muskuļu spēku darbināma platforma braukšanai pa sliedēm) un ar [šaursliežu] vilcienu, ko sauca par „Bānīti”. Braucot ar vilcienu, pēkšņi dzirdējām šautenes un tad bija dūmi vilcienā! Vilcienā bija ienākuši laupītāji. Viņi (tomēr) nebija īsti laupītāji, un mēs gājām šķēršļu gājieni ar viņiem. Uzrakstījām laupītāju „valsts himnu” un uzzīmējām karogus. Mēs arī uztaisījām valstu likumus. Pēc mūsu strādāšanas, mums deva ēst zupu (atkal), dzērām ūdeni un ēdām maizi. Pēc ēšanas, mēs spēlējām futbolu, volejbolu un šāvām ar gaisa šautenēm, kas man ļoti patika.

16. augusts

Jēkabs Hayes: Šī diena sakās ar uzmošanos mazā kabīnē vienīgajā gultā. Puiši no citām mājām bija saspiedušies vienā mājīnā, lai varētu vēl vakarā runāties. Ātri saģērbāmies un aizstaigājām uz brokastu telti, kur mēs sastapām meitenes, un mūs sagaidīja siltas pankūkas un citi gardumi. Pēc brokastīm bija jānododas tālāk ar autobusu uz ciemošanos ar mūsu pirmo skolu. Braucienā uz Feimaņu skolu, kā parasti, visi saldi aizmīga. Kad uzmodāmies, bijām skolas iebraucamajā ceļā un tikām sagaidīti ar dziesmu un mazu lugu. Kā varēja sagaidīt, abas grupas sākumā neērti vēroja otru. Atceros, ka baidījās no viena zēna, kas man vēlāk palika par draugu. Pēc dāvanu izmaiņšanas Feimaņu skolēni mums rādīja savu skolu un tad dejojām latviešu dejas un rotaļas. Mācījāmies par Latvijas kokiem – meklējam lapas no uzdotām šķirnēm. Taisījām rotas no pērlēm un diegiem. Skolas pavāres mums sagatavo-

ja garšīgas pusdienas, un pēc tam gājām pastaigā apskatīt vietējo baznīcu. Vēlāk kopā braucām uz keramiķu Ušpeļu īpašumu, kur mācījāmies darboties ar mālu. Līvu un mani intervēja Latgales televīzijas korespondente, kas jautāja par mūsu braucieni. Dienas beigās devāmies uz lauku māju pie ezera, kur peldējām, sportojām un paēdām vakariņas. Pirms devāmies tālāk, nodejojām tās dejas, ko skolēni bija mums iemācījuši un tad braucām

uz viesnīcu, kur mums bija vakara sanāksme un tad saldi aizmigām.

18. augusts

Brita Kalēja: Ļoti gaidījām dienu, kad [atkal] ciemosimies ar Latvijas jauniešiem. Zemītes pamatskolas bērni bija ļoti priecīgi mūs satikt. Noskatījāmies īsu priekšnesumu, ko viņi bija sagatavojuši. Vairāki bērni dancoja tautas dejas un skaisti dziedāja. Pastaiga ap skolu bija interesanta, redzējām klašu telpas, kur viņi mācās. Kopīgi paēdām kotletes pusdienās, un tad spēlējām sporta spēles.

Ar autobusu aizbraucām uz šokolādes fabriku, kur piedāvāja dažādas šokolādes. Šī nodarbība mums visiem ļoti patika un garšoja! Fabrikā mums lika uzvilkt baltus mēteļus un cepures. Vēlāk braucām uz „Indrāniem”, lauku mājām, kur mēs izklaidējamies kopā ar Zemītes skolas bērniem, labāk iepazīsimies, un gājām staigāt pa plašiem laukiem, apbrīnojām skaistos lauku skatus, un izšūpojamies lielās šūpolēs. Mums mācīja, kā cept sklandu raušus, ko nekad nebiju ēdusi. Tie izdevās ļoti garšīgi, un mēģināšu tos mājās uzcept.

Vakariņās ēdām zupu un sklandu raušus, un saldā ēdienā pankūkas. Bija gara diena, bet ļoti jauka. Ceļā uz Rojupes viesnīcu, pārrunājām, cik jauki bija iepazīties ar mūsu jauniem Latvijas draugiem.

21. augusts

Āris Putenis: Mums šis ceļojums bija īpaši piepildīts. Mana aprakstītā diena ir droši vien viena no spilgtākajām mūsu atmiņās. Šajā dienā mēs bijām atpakaļ Rīgā. Dienu iepriekš visa Rīga svinēja Rīgas 810. gadu jubileju. Mēs skatījām uguņošanu un tad gājām atpakaļ uz viesnīcu atpūsties. Ceļojums nāca uz beigām un cilvēki sāka palikt drusku bēdīgi, zinot, ka drīz vajadzēs atvadīties no jaunajiem draugiem. Diena bija gaļa un mēs ātri un saldi aizmigām.

22. augusts

Anita Juberte: Diviem grupas dalībniekiem Ārim Putenim un Madelenai Miniatai, un man kā grupas audzinātājai, iesākās īpaši agri. Latvijas televīzija bija mūs aicinājusi uz interviju rīta programmā. Mūs aizveda uz Zaķu salu, LTV, nogrimēja, ievada studijā, un pēkšņi mēs sēdējām kameru priekšā zem spožām gaismām. Jauka intervētāja prasīja jauniešiem vairākus jautājumus, ieskaitot, kas viņiem Latvijā vislabāk patīcis. Madelēna un Āris abi mierīgi, bez uztraukuma, veiklā un tekošā latviešu valodā atbildēja uz visiem jautājumiem. Āra atbilde, ka noteikti kādreiz gribētu dzīvot Latvijā, ļoti iepriecināja intervētāju – un droši vien arī skatītājus!

Āris Putenis: Šī diena man paliek kā viena no mīļākajām atmiņām. Mēs kopā ar Zemītes un Feimaņu pamatskolas bērniem apmeklējām Latvijas prezidenta pili, kur satikām nesen ievēlēto Latvijas Valsts prezidentu Andri Bērziņu. Viņš mūs uzrunāja, un mēs viņam prasījām jautājumus, ko viņš laipni atbildēja. Tad devāmies uz Amerikas vēstniecību. Vēstniecībā mēs sēdējām un uzklusējām vēstnieci un citus vēstniecības darbiniekus. Tad devāmies uz Kaŗa mūzeju, kur mums bija ballīte kopā ar Feimaņu un Zemītes skolēniem. Tas bija labs vakars, un mums tiešām bija laba kopēja jušana. Bija žēl atvadīties no mūsu jaunajiem draugiem, ko pazinām tikai īsu laiciņu. Norakstījām vārdus un ē-pasta adreses, lai varētu sarunāties vēl pēc ceļojuma. Un tā pēc gaŗa un jauka vakara mēs noguruši devāmies atpakaļ uz viesnīcu.

Lūkas Eddy: Mēs šajā dienā ceļojām pa Rīgu, un kopā ar Feimaņu un Zemītes skolas bērniem satikām Latvijas Valsts prezidentu Bērziņu. Vēlāk piedalījāmies kopējā ballītē ar skolēniem. Man vislabāk patika staigāt pa Rīgu. Mēs redzējām interesantas ēkas (Universitātes ēku), skaistus skatus un, protams, latviešus. Tie, kas gribēja, varēja pirkt rotas, konfektes, un citus suvenīrus.

Satikšanās ar prezidentu Bērziņu notika Prezidenta pilī. Man viņš bija jāuzrunā. Es biju samērā nervozs, bet man liekas, ka gāja pietiekami labi. (Gāja ĻOTI labi – red.) Daila un audzinātāja Anita arī viņu uzrunāja. Bija ļoti jauki satikt valsts prezidentu, kaut kas tāds būtu retums Amerikā. Pēc prezidenta apciemošanas gājām uz Amerikas vēstniecību Latvijā, kur likās bija stingrāka drošības apsardze nekā pie prezidenta.

Atskatoties uz „Sveika, Latvija!” ceļojumu

Lūkas Eddy: Man ļoti patika ceļojums uz Latviju. Es iepazinās ar jauniešiem no Austrālijas un Kanadas. Bija ļoti interesanti redzēt to zemi, kur mani vecvecāki piedzima un dzīvoja pirms viņi atbrauca te. Man vislabāk patika Rīga un citas vecās pilsētas, jo varēju redzēt simtiem gadu vecas ēkas, kas vēl stāv. Es biju ļoti priecīgs, ka visi, ko mēs satikām, bija ļoti

laipni un likās priecīgi mūs satikt...Bija interesanti satikt skolas bērnus, tādēļ, ka es nekad nesatieku Latvijas jauniešus Amerikā. Es īsti nezināju, ko sagaidīt. Mans iespaids par Latviju bija ļoti unikāls un labs. Man liekas, ka šajā braucienā daudz iemācījies par Latviju un tās vēsturi.

Jēkabs Hayes: Domāju, braucot uz Latviju, būs liela maiņa, bet visā visumā nebija TIK liela starpība no Amerikas izņemot tas, ka visi runāja latviski. Biju domājis visu sīki atcerēties un iemācīties, bet drīz pēc iebraucām Latvijā, izdomāju, ka labāk izbaudīt laiku ar draugiem un veidot kopīgas atmiņas. Vienreiz lecām ar trampalīnu, rullējāmies par kalniņiem (ha), staigājām par Rīgas ielām utt. Kad pārbraucu mājās, visi man prasīja, ko darīju, kas man vislabāk patika, bet nevarēju [tūlīt] atcerēties. Tagad, kad rakstu šo rakstu, man viss ir pilnīgi skaidri atmiņā un es zinu, ka droši vien neaizmirsīšu šo piedzīvojumu. Tomēr iemācījies vairākas lietas. Lasot manu domrakstu, ko rakstīju pirms „Sveika, Latvija!” ceļojuma redzēju, ka sasniedzu visus manus mērķus. Kad atgriezos mājās, pagāja pāris dienas un sāku

SVL - 25 dalībnieki stāda piemiņas kociņu "Liktendārzā"

ievērot, ka man patiešām Latvija pietrūka. Tā bija zīme, ka brauciena mērķis bija sasniegts; tuvoties Latvijai gan fiziski, gan mentāli. Viss izdevās.

Kristiāna Grīnberga: „Sveika, Latvija!” ceļojums mani ļoti iespaidoja; tas deva labu iespēju izceļot visu Latviju, un daudz ko piedzīvoju. Man gāja ļoti labi un es vienmēr atcerēšos šīs divas nedēļas. Šis ceļojums bija vairāk, nekā es jebkad būtu iedomājusies. Lai gan mans vārdu krājums nepaplašinājās, es satiku jaunus draugus un arī tos, kurus nebiju ilgu laiku satikusi. Esmu arī pateicīga par iespēju redzēt, kā jaunieši dzīvo Latvijā. Liels paldies par neticamo ceļojumu! –

Einars Zenka: Mans iespaids par „Sveika Latvija!” bija ļoti labs...es (būtu gribējis) drusku vairāk brīvu laiku. Es arī gribēju iet pa mūzejiem viens pats un lasīt, kas tur ir rakstīts par tām lietām, kas bija izstādēs.

Katriāna Zommere: Biju priecīga redzēt Dziesmu Svētku estrādī. Kad mēs tur bijām, kori tur nebija. Kādreiz gribētu piedalīties Dziesmu Svētkos, varbūt pat dziedāt uz skatuves.

Gribu citreiz redzēt arī „Jauno Rīgu”, ar visām modernām ēkām. Bija labi apmeklēt muzejus utt., kādreiz gribētu tur būt kā pilsone, latvieti, ne tikai kā tūriste.

Olivers Krūze: Es daudz ieguvu „Sveika, Latvija!” ceļojumā. Iemācījos daudz par Latvijas kultūru un iepazīnos ar citiem latviešu jauniešiem. Ar nepacietību gaidu, kad atkal varēšu aizbraukt uz Latviju.

Britas Kalējas (no Melburnas) „Sveika Latvija!” iespaidi : Ilgi gaidīju iespēju piedalīties „Sveika Latvija!” braucienā. Iesākot Melburnas Latviešu vidusskolu, biju dzirdējusi no draudzenēm par viņu piedzīvojumiem šinī pasākumā. Pienāca arī mana kārta piedalīties. Jāpasaka liels paldies LAJ, Daugavas Vanāgiem un Latviešu ciemam par atbalstu. Maniem vecākiem un vecvecākiem arī liels paldies, jo bez viņu atbalsta, es nebūtu varējusi uz Latviju tikt. Programma bija ļoti pilna, apciemojām vairākas vietas katru dienu. Tomēr iznāca brīvi brīži kopīgi izprieclāties ar Amerikas un Kanadas jauniešiem, un arī satikt radus. Ja man būtu jāizvēlas viens moments, kas man atstāja lielāko iespaidu, jāsaka, ka tas bija, kad stāvēju uz Dziesmu svētku estrādes, Mežaparkā. Izveidojām paši savu korīti un nodziedājām “es nenācu šai vietā, savu miegu izgulēti”, un tas skanēja fantastiski! (Laba dziesmu izvēle, jo bijām ļoti miegaini un noguruši- iepriekšējā naktī bijām daudz runājuši, iepazīstoties ar jauniem Amerikas draugiem!) Varēju iedomāties kā ir, kad skatuve pilna koristiem un dejotājiem. Ceru, ka nākotnē tur apmeklēšu kādu koncertu.

Man arī lielu iespaidu atstāja Okupācijas muzejs. Tur redzējām, kādos apstākļos deportētie latvieši dzīvoja. Sibīrijas nometnēs katram tika divi plāni dēlīši, rokas platumā, uz kā gulēt. Uz tiem dēlīšiem viņi gulēja bez matrača, un sala bez segām. Varējām iedomāties, cik grūti viņiem gājis. Visbailīgākais tas, ka šīs briesmu lietas notika tik nesen. Muzejā redzējām arī vēsturiskus dokumentus un fotogrāfijas. Sapratām cik stipriem latviešiem bija jābūt, kad pretojās svešām varām. Apciemojām Likteņdārzu Daugavas krastā. Tā ir piemiņas vieta visiem pusmiljona cilvēkiem, kuŗi bija zaudēti un piespiesti izceļot no Latvijas. Man bija

jāpasniedz iepriekšsagatavotu runu, un tad iestādījām koku no „Sveika Latvija!” jauniešiem. To mēs varēsim apciemot, kad nākošreiz ciemosimies.

Iesaku visiem aizbraukt uz Kolkas ragu. Tur jūrmalas smiltis bija smalkas, skatījāmies uz burvīgo jūrās panorāmu, bet ūdens gan bija auksts! Mums bija iespēja uzkāpt Gaiziņa kalnā; redzēt Brigaderes un Pumpura muzejus; nolikt ziedus Brāļu kapos un pie Brīvības pieminekļa. Biju priedīga ka vadītāji mani neaizmirsu Liepājas cietumā! Ikdienā nesanāk tā, ka vienā dienā ciemojamies ar Valsts Prezidentu Bērziņu viņa pilī, bet dienu pirms tam Aglonā nofotografējamies ar iepriekšējo prezidentu Zatleru! Bija arī iespēja tikt ar Olimpisko spēļu dalībnieku no Latvijas Andri Šicu bobsleja trasē, kas mums visiem ļoti patika. Šis bija tik burvīgs ceļojums, un laba iespēja iepazīties ar ne tikai Amerikas un Kanadas latviešu jauniešiem, bet arī ar Latvijas skolas bērniem. Katru dienu varējām ēst frikadeļu zupu, pankūkas, kotletes vai karbonādi jaukās ēdnīcās. Iegaršojās arī vairāki latviski ēdieni, ko nekad nebiju ēdusi, kā sklandu rauši un kļockas. Mana latviešu valoda ļoti uzlabojās brauciena laikā, un iemācījos daudz jaunus vārdus un dziesmas. Paldies Amerikas latviešu apvienībai par lielo piestrādāšanu un ceļojuma rīkošanu!

Jauniešu iespaidus apkopoja Anita Juberte
Foto: Kārlis Budkēvics un Anita Juberte

Āris Putenis, Madelena Miniata un A. Juberte Latvijas televīzijā

ALAs Kultūras fonda piešķirumi 2011. gadā

1. Māras Pelēces dokumentārfilmam *Souvenirs: Healing after War* skaņas kvalitātes profesionālai uzlabošanai. Projektu vada Māra Pelēce (\$1500).
2. 120x120; Filadelfijas brīvo latvju biedrības 120. jubilejas gada kultūras programmas atbalstam. Projektu vada Sandra Milevski (\$1850).
3. *The Golden Horse*. Raiņa *Zelta zirga* tulkojuma izdošanai. Tulkojumu veicis un projektu vada *Art in the Courtroom* autors Vilis R. Inde (\$1600 no E. Sūnas piemiņas fonda).
4. *Tur Saulīte pērties gāja*. Latvijas *postfolk* grupas "Ilģi" jaunā tvarta izdošanai. Projektu iesniedz Benita Jaundāldere, projektu vada Ilga Reizniece (\$1400).
5. Latviešu mūsdienīgās mākslas lekcijām Amerikas latviešu mākslinieku (ALMAs) 2012. gada saieta kultūras programmas ietvaros. Projektu vada Linda Treija (\$450).
6. Intervijas ar latviešu personībām trimdā: Digitālās bibliotēkas izveidei. Jurjānes un Priedīša filmu un papildmateriālu no 2001. gada veiktajām intervijām digitalizēšanai un indeksēšanai. Projektu vada Maruta Jurjāne sadarbībā ar Māru Zirnīti (\$1930).
7. *Mūzika Okupācijā: Latvijas mūzikas dzīve un jaunrade no 1940. līdz 1945.gadam*. Monografija. Autors un projekta vadītājs mūzikologs Arnolds Klotiņš (\$2000 no komponista Okolo-Kulaka piemiņas fonda).
8. Mūzikas instrumentu iegādei pilna laika latviešu bērnu pirmskolas *Stariņa* bērniem. Projektu iesniedz Ginta Kārklīņa (\$470).
9. Mūzeja *Latvieši Pasaulē* (LaPa) bibliotēkas pilnveidošanai ar materiāliem, kas atspoguļo izbraucēju temu. Projektu iesniedz Maija Hinkle, to vada vēsturnieks Juris Zalāns (\$2000).
10. Pētera Vaska *Sonata* solo darba flautai iekļaušana tvartā *Edge: Flute Music from the Periphery of Europe*. Flautu spēlē un projektu vada *Paul Taub* (\$600).
11. X Starptautiskiem latviešu jauno mūziķu meistarkursiem Siguldā. Projektu vada Dace Aperāne (\$1950).
12. Pasaulē latviešu mākslas savienības (PLMS) kolekcijas jauno darbu pārsūtīšanai uz PLMS mākslas centru Cesīs. Projektu vada Lelde Kalmīte (\$2100).
13. Radoša darba stipendija izrādes *Benjāmiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam aktrisei* Indrai Burkovskai. Projektu iesniedz Laila Baumanē (\$1500).
14. *Lakstīgalas dziesmu pūrs* tautas dziesmu nošu grāmatas pārpublicēšanai gatavojoties uz desmitajām tautas dziesmu dziedāšanas sacensībām 2012. gadā. Projektu iesniedz Roberts Zuika (\$2000).
15. *Īsākā nakts*. Filmai jauktā tehnikā ģimenēm par Jāņu svinēšanas tradīcijām. Projektu veic filmu studija "Atom Art", iesniedz Dace Pērkone (\$2350).
16. Avīzes *Mazpulks* izdošanai. Projektu iesniedz Arvīds Bļodnieks (\$1000).
17. *Sniega čikstēšana*: jaundarbam klarnetei un klavierēm un *Smaržas savaldzināts*: jaundarbam timpāniem. Komponēšanu veic Santa Bušs (\$1500 no komponista Okolo-Kulaka piemiņas fonda).
18. *Latvijas jaunatnes intelekts Latvijas nākotnei*: Kultūras semināri vidusskolas vecuma jauniešiem. Programma notiek Daugavpils Universitātes Humanitārajā fakultātē. Projektu vada Maija Burima (\$900 sēklas nauda).

ALAs valde nobalsoja piešķirt ALAs KF valdei \$30 000 ar ko specifiski atbalstīt XIII Vispārējo ASV Dziesmu Svētku četrus sarīkojumus: Tautas deju lieluzvedumu *Šalci mana Daugava* (\$10 000), Dziesmu svētku kopkoņa koncertu *Dziesma paceļas, dziesma dzīvo, dziesma gavilē un dziesma vieno* (\$10 000), Jaundeju skati (\$8000) un Rakstnieku cēlienu (\$2000).

ALAs "Drošā tilta" palīdzības darbs Latvijā turpinās ... jeb "Astrīdas negaidītie Ziemassvētki"

Ir diena pirms svētvakara, 23. decembris, 2011. gads. Atkal esmu „nozīmēta” pārstāvēt Amerikas latviešu apvienību Latvijas Bērnu fonda sarīkojumā. Šoreiz tas notiek viesnīcā, Krišjāņa Barona ielā, kas kādreiz bija Benjamiņu nams, un mani tur aizved ar mašīnu, lai nebūtu jāgaida divus sabiedriskās satiksmes līdzekļus. Šķiet, ka simpātijas starp Bērnu fondu un mani ir abpusējas, jo viņi par mani tiešām rūpējas un vēlāk tāpat - nogādā mājās.

Pirms esmu tikusi sarīkojuma zālē, mani „noķer” TV 3 kanāla reportiere un izjautā, kāpēc atkal esmu kopā ar Latvijas Bērnu fondu. Viņa jau esot dzirdējusi to, ka mana sirds esot lielāka par prātu un vēl lielāka par manu naudas maku. Man reportierei jāatgādina, ka arī šoreiz es esmu pārstāvis vairāk Amerikas latviešu sirdīm kā pati savai. Patiesību sakot, no manas sirds šoreiz te vairāk nav, - kā diezgan sīkos gabaliņos sadalīta piparkūku māja. To dabūju no Vītolu fonda stipendiātiem vakar, bet šķita nepareizi vienai pašai apēst veselu māju. Stāstu bērniem, ka iepriekšējā naktī rūķīši manā dzīvoklī sataisījuši pamatīgu jampadraci un manu māju sadauzījuši. Tāpēc tagad aicinu katru apēst pa piparkūku ķieģelītiem no manas sabrukušās mājas. Bērni to uztver ar smiekliem un aplausiem un vēlāk arī palīdz manu māju notiesāt.

Šodien svētku dāvanu no Amerikas latviešiem saņem 14 lielas ģimenes, 5 studenti un tad vēl divi mazgadīgi bērniņi – invalīdi. Kad pēc saraksta saskaitu visus bērnus un pieskaitu studentus un mazos invalīdus, esmu nonākusi pie skaitļa 76, un atkal esmu lepna par saviem draugiem, paziņām un radiem Amerikā, kas šodien tik daudziem Latvijas bērniem ir sagādājuši ļoti gaišu Ziemassvētku prieku.

Jau ieejot zālē, man ir skaidri redzams, ka arī viņi gandrīz visi ir atnākuši ar

dāvanām, katram rociņās ir vai nu puķu pušķis, kāda konfekšu kārbīņa vai kaut kas paša darināts, un viena tēta rokās es atkal redzu skaistu piparkūku mājiņu, kas arī visai drīz nonāk manā īpašumā.

Kā mums tas šādos gadījumos ir pierasts, Latvijas Bērnu fonda viceprezidente Vaira Vucāne sēd pie galda ar sarakstu un aploksnēm, ko viņa pa vienai iedod man, kad izsaukusi attiecīgās ģimenes vārdu. Tā man jāiedod izsauktajai ģimenei, un lai to padarītu interesantāku, es aploksnī ne vienmēr dodu ģimenes tētiem vai māmiņai, bet pa reizei arī kādam lielākam, mazākam vai pat pavisam maziņam bērniņam. Bērniņi te šoreiz ir visādos vecumos un lielumos, un, kad pienākusi kārta Ineses Verzes ģimenei no Seces pagasta, man skaistu puķu pušķi iedod viens absolūti burvīgs 5 gadus vecs jauneklītis Rainers, Nikollass. Tādēļ šoreiz es aploksnī iedodu viņam un pasaku, ka par to gribu vienu sirsniņu apkampienu. Viņš mani ne tikai samīļo, bet iedod arī vienu kārtīgu buču, un es savu sirdi esmu neglābjami pazaudējusi.

Apkampienus gan dabūju no itin visiem, kam iedevu aploksnī, un sarīkojuma beigās esmu kā apreibusī, jo tik daudz mīlestības pāris stundās neesmu saņēmusi vairāku gadu garumā. Apzinos, ka šī mīlestība pienākas tiem Amerikas latviešiem, kas šo apdāvināšanu ir sagādājuši, un man šķiet, ka te saņemu to bez nopelniem. Bet tad atceros, ka citā laikā un vietā arī es esmu bijusi devēju vidū, un ar Laimoņa piemiņas stipendiju ir izskoloti četri Latvijas jaunieši. Tad ar prieku pieņemu visus mīlestības apliecinājumus un zinu, ka tos nodošu tālāk pēc piederības.

Vēlāk labvēļu sarakstu izpētot, redzu - šodien mīlestība un pateicība pienākas Richarda un Ineses Driehaus – Romanovska fondam, Ievas Grundmanes piemiņas fondam, ALAs Apvienotajam palīdzības fondam „Latvietis latvietim” un Andreja Eglīša palīdzības fondam. Tāpat visiem Amerikas, latviešiem, kas atbalsta Amerikas latviešu apvienību. Tādēļ šodien priecīgākus Ziemassvētkus var sagaidīt 21 Latvijas ģimene, kas audzina gan lielus, gan mazus bērniņus Latvijai.

Apdāvināto vidū ir arī 10 gadīgā Anna Misnika, kam diemžēl jācīnās ar problēmām, kas saistītas ar „Spina Bifida,” „skoliozi” un vēl pāris citām tikpat vai vairāk man nezināmām, jaunām slimībām, var pārvietoties tikai ratiņkrēslā, un viņai būs nepieciešamas vairākas smagas muguras operācijas. Diemžēl pagājušā gadā viņa zaudēja arī savu mīļo tēti, kam bija sirdstrieka. Anna dzīvo ģimenē kopā ar mammu un māsu. Mamma tagad vairs nestrādā, jo

saņem ikdienas pensiju par dienestu Latvijas Nacionālajos bruņotajos spēkos. Ģimene dzīvo otrajā stāvā, nelielā divstābu caurstaigājamā dzīvoklī. Anna mācās Rīgas 71. vidusskolas rehabilitācijas centra 3.klasē, ir ļoti centīga, un pārdzīvo, ka nevar piedalīties skolas sarīkojumos. Pie fizioterapeita uz nodarbībām jāiet bieži. Šoreiz mani apkampj Anniņas mamma.

Otrs bērniņš ar speciālām vajadzībām ir 9 gadus vecais Linards Lapiņš, kuŗa cīņu par vietu zem saules ļoti apgrūtinā celebrālā trieka, kuŗu ārsts atklāja jau pirmajā Linardiņa dzimšanas dienā. Tai laikā viņš varēja pāiet tikai nedaudz soļu un pārvietojās, rāpojot vai turoties ar abām rociņām. Viņš jau ir izcietis vairākas rehabilitācijas tūres ne tikai Latvijā vien un tagad, turoties tētim tikai pie vienas rociņas, pienāk pie manis pavisam braši un pasniedz skaistu mārtiņrozēs zaru, bet man nemaz vairs nav jādomā, kāpēc man acīs radies slapjums. Tādēļ arī viņš ir tas, kuŗš no manis saņem aploksnī, bet es - atkal ciešu apkampienu.

Saprotams, ka tāpat kā vienmēr, šie sarīkojumi Latvijas Bērnu fondā beidzas ar lielu plastikas maisu katram bērnam, kur iekšā dažādi svētkiem domāti labumi, un beidzas ar ierasto fotografēšanos un atspirdzinājumiem. Tiem gan man laika neatliek, jo gandrīz visi grib pienākt un man personīgi pateikties Amerikas latviešiem par to, ka viņi, neskatoties uz daudzajiem svešumā nodzīvotajiem gadiem, nav Latviju un viņas bērnus aizmirsuši, un apsveic mani, ka esmu atradusi ceļu atpakaļ. Man arī gandrīz ar visiem jāfotografējas, un tagad man ir bildes gan ar ģimenēm, gan atsevišķiem bērniņiem un studentiem, turklāt viena ir ar diviem tik gariem studentiem,

ka viņi jau saliekušies izskatās vai pusmetru garāki par mani. Bija jāuzņem arī bilde ar visiem, kas šodien te ir no Kandavas, gan Alūksnes, gan Preiļiem un Valmieras apkārtnes.

Kad es no šiem burvīgajiem cilvēkiem atvados, redzu, ka Vaira jau dabūjusi divus palīgus, kas palīdz man aiznest puķes, piparkūku mājiņu, divas pašu bērniņu darinātas gleznas, tradicionālo medus burciņu, lielu kaudzi konfekšu, šķīvja lieluma collu biezu pūdercukurā izrotātu piparkūku un vēl pāris skaistu egļu zariņus, kam piesietas krāsainas bumbiņas. To visu saliek mašīnā un aizved mani ne tikai līdz mājas durvīm, bet visu uznes arī manā dzīvoklī.

Ar to vēl manu negaidīto Ziemassvētku prieki nav beigušies. Kad vakarā pie manām durvīm atskan zvans, tās atverot, man acu priekšā parādās eglīte un aiz tās smaidīga meitenes sejiņa. „Tas ir sveiciens no Latvijas Bērnu fonda”, viņa man pasaka un atnes arī kastī ar ziliem apgleznotiem bumbulīšiem. Eglītei ir arī kāja, kur to iestiprināt, un tikai tad, kad eglīte tur stāv stingri un nekustīgi, mana Ziemassvētku „vecenīte” man novēl svētku prieku un atvadās.

Ārprāts, man, cilvēkam, kas svētkus nav svinējis jau 13 gadus, nu ir ne tikai eglīte ar visām rotām, bet arī galds apkrauts ar dažādām dāvanām. Ar visu to, ka apzinos, tas viss nav domāts man, bet simboliski arī Amerikas latviešiem, prierājos, ka esmu atkal atradusi Ziemassvētkus un ceru, ka ALA man šo pienākumu tik drīz neatņems. Tagad man šie negaidītie svētki ir tiešām svētki!

Astrīda Jansone, ALAs SAL nozares referente

ALA Museum Receives Major Additions to the Collections

Many donations enriched the collections of ALA's Latvian Museum in Rockville, MD, during 2011. The Museum accepts donations only after determining that the artifacts are relevant to the Museum's mission, that they are not duplicates of those already in the collections, and that the Museum has appropriate space to professionally care for and exhibit them. Due to space limitations, for example, the Museum does not accept books, archival collections, and most fine art works.

Highlights of the 2011 donations are noted here. Three gifts came from donors who wished to memorialize family members or others; two gifts came to the Museum through estates. The exhibit labels for memorial gifts always identify both the donor and the person(s) commemorated.

Arthur Law Knight, MD, from Chehalis, WA, continued his support with the donation of several pieces of Latvian men's jewelry, a commemorative coin set and two decorative pillows embroidered in the 1950s by his Latvian wife, **Aina Regina Sils Knight (1924-2006)**. All his donations were made in memory of Aina Sils. The coin set, issued by the Bank of Latvia in 1993 to mark the 75th anniversary of Latvian Independence, includes a 1 lat coin in cupronickel, a silver 2 lat coin and a gold 100 lat coin. Dr. Knight, an ALA Gold Member, also contributed funds to assist with the Museum's renovation projects. Mr. Knight's generous gift of 44 medieval Latvian coins in 2009 now anchors our new display on the history of Latvian currency from the 1400's to the present.

Aina Regina Sils Knight

Independent City of Riga, 1570 Shilling and Livonian Knights, 1400 Reval (left)

Mr. Knight's generous gift of 44 medieval Latvian coins in 2009 now anchors our new display on the history of Latvian currency from the 1400's to the present.

Kārlis and Olga Sovers

Zinta and Ojars Sovers, from Florence, OR, donated decorative art objects and Latvian jewelry from the 1930's to memorialize family members and a close friend. A carved wooden jewelry box decorated with copper and amber was donated in the name of its original owner, Zinta Sovers' mother, the late Vaira Aisters-Millers. An amber necklace was given in the name of Zinta Sovers' (nee Aisters) cousins, Imants and Ziedonis Aisters, exiled to Siberia by the Communists. Also donated were a set of miniature silver spoons to commemorate their original owner, the late Erna Lukins, widow of Miervaldis Lukins, the army adjutant who served as aide-de-camp for Latvian President Karlis Ulmanis. Miervaldis Lukins was killed by the Communists in 1941.

Silver tankard and a silver brooch by Jānis Bētiņš, Riga, 1930s

A stunning silver tankard and several pieces of silver jewelry, the signed work of the famed **Latvian silversmith Jānis Bētiņš**, are significant additions to our decorative arts collection. Seven other pieces of jewelry in the Sovers gift may be attributable to the Betins and Riduss jewelry studio in Riga, where Ojars Sovers' father was bookkeeper before World War II. These gifts are given in the name of Ojars Sovers' late parents, Karlis and Olga Sovers, who emigrated to the United States in 1950.

Aija Udre, of Portland, OR, commemorated her late husband, photographer and silversmith Ansis Udris (1923-2010), by donating the reproduction 12th c. folk costume he helped create in the early 1960s. The costume, made for his first wife ViOLE, is based on archaeological evidence from several sites including Ainava, Burial #7, Karlis parish, in the Cesis region of Latvia. Textiles for the costume were made by Auguste Belte and ViOLE and her mother Maija Shleis. The jewelry is the work of Ansis Udris, Aleksandrs Kalnins, and Mikelis Geistauts. The knife and scabbard were made by ViOLE's father Viktors Shleis.

Viola Udris' reproduction 12th c. costume, Oregon, early 1960's, on the left

Ansis Udris learned silversmithing in the Eslingen Displaced Persons camp in Germany from O. Jurisons, A. Kalnins and G. Grins and continued his studies in the United States. He and Aija, who is also an artist, taught traditional Latvian silversmithing for seven years at Kursa, the Latvian summer high school program in Shelton, WA.

A Krustpils woman's costume, funds to purchase a manikin to display the costume, and a collection of reproduction 12th c. jewelry came to the Museum from the Estate of **Mirdza Oskalns**, who lived in Philadelphia. Ms. Oskalns (1913-

2010) earned a degree in agronomy at the University of Latvia in 1938. She fled to Germany to escape the Communist invasion and later settled in the United States, where she earned her living as a bookkeeper. A member of the Dievturi religious movement, Ms. Oskalns was active in the Latvian-American community and amassed significant art and decorative arts collections in her lifetime.

Notable additions to the military medals and insignia collection are a Juris (St. George) Cross, fourth class and a Lacplesis (Bearslayer) medal, third order. Both came from the Estate of the **Reverend Karlis Bilzens** of the Washington, D.C. area, who was awarded the St. George medal for his military service by the Czarist government and then the Lacplesis medal by the new Republic of Latvia. The Cross of St. George was established in 1807 as an award for acts of distinction under arms. Over two million were distributed to soldiers, nurses and members of the Red Cross during the First World War and before the abdication of the czar.

The Lacplesis medal, the highest Latvian military award, was established by Army General Janis Balodis in 1919 during the Latvian War of Independence. It is named after the mythical hero Lacplesis, who is said to have killed a bear with his bare hands. Between 1919 and 1928 the 3rd order medal was awarded to 2,072 people. Of these 1,600 were soldiers, 202 of which were former Latvian riflemen who fought with the Russians to liberate Latvia from the Germans in WW I.

Ansis Udris

ALA and the Museum's volunteers extend grateful thanks to all of the donors for their support in 2011. Most of these new gifts are already on exhibit. To visit the Museum, write alainfo@alaua.org or call the ALA office at 301-340-1914.

*Lilita Bergs
Director, ALA's Latvian Museum*

Lacplesis medal, Latvia, 1919-1928 and St. George (Juris) Medal, Latvia, pre-1918 Mirdza Oskalns Krustpils costume, U.S.A., mid-20th century

ALAs Sporta nozares rīkotās volejbola un basketbola vienību sacensības Latvijā

Amerikas latviešu apvienības 2011. gada vīriešu un sievietes volejbola vienību un vīriešu basketbola vienības turneja Latvijā sākās 10. jūnijā. Basketbola vienībā bija arī sportisti no Kanadas, Anglijas un Austrālijas. Viņi visi piedalījušies ALAs meistarsacīkstēs vai kādā iepriekšējā turnejā Latvijā.

ALAs Sporta nozare ASV latviešu un Latvijas sportistu sacensības rīko ik pa trim gadiem. Pirmās sacensības notika 1991. gadā, šī bija sestā ALAs rīkotā latviešu sportistu turneja Latvijā. Šogad spēles notika Jelgavā, Pūrē (Tukuma novadā), Rencēnos un Matīšos (Burtnieku novadā). Turnejā piedalījās 45 sportisti un līdzbraucēji. Turnejas laikā notika ne tikai sporta sacensības, bet bija arī iespēja apskatīt Latvijas ievērojamākās vietas, vairāki sportisti Latvijā viesojās pirmo reizi. Liels paldies ALAi par programmu un ceļojuma atbalstu.

ALAs sievietes volejbola vienība: priekšā no kreisās: Marga Galēna, Kristīna Krautmane, Kristīna Racibarska, Marika Racibarska, Ārija Inveisa; aizmugurē: Justīne Tupurīte, Alise Tupurīte, treneris Andris Inveiss, Andra Krautmane

10. jūnijs. Turnejas dalībnieki satikās Hotel Māra netālu no Rīgas lidostas. Pa ceļam uz Jelgavu autobusā notika savstarpēja iepazīšanās. ALAs Sporta nozares un turnejas vadītājs Visvaris Ģiga pastāstīja, kur notiks sacensības un par citām aktivitātēm Jelgavā. Līdzī brauca vadītāja palīgs Vidvuds Celtnieks, sporta darbinieks no Pensilvānijas un Sporta nozares kasieris Edgars Bedrītis. Iebraucot pilsētā, uzmanību piesaistīja skaistā Jelgavas pils Lielupes krastā. Pēc iekārtošanās viesnīcā daži sportisti devās iepazīties ar

Jelgavas naktsdzīvi, bet pie miera devās laikus, lai ievērotu dienas režīmu.

11. jūnijs. Treniņu diena. Vienību dalībnieki sapulcējās un trenējās jaunajā Zemgales olimpiskajā centrā (ZOC). Centru uzcēla 2009. gadā, lai sagatavotu Latvijas olimpiskos sportistus. Sporta zālē ir 1500 vietu skatītājiem, te iespēja spēlēt basketbolu un volejbolu. Ārpusē atrodas futbola laukums, kur notiek treniņi Zemgales futbola klubam, ir skriešanas aplis un jaunums – BMX trase. Pēc treniņa sportisti vakariņoja bārā „Jelgavas kreklī”.

12. jūnijs. Pirmā sacensību diena. Pirms spēlēm Zemgales olimpiskajā centrā notika Latvijas Sporta muzeja izstādes „Latvijas sports laiku laikos” svinīga atklāšana. Izstādi, kurā uz 13 lieliem plakātiem attēloti latviešu sportistu panākumi starptautiskās sacensībās, iekārtoja muzeja izpilddirektore Rita Apine. ALAs Sporta nozare finansiāli atbalsta Latvijas Sporta muzeja darbu.

Jelgavas pilsētas domes priekšsēdis Andris Rāviņš un ZOC pārstāvis Juris Kaminskis apsveica atbraucējus. Visvaris Ģiga pastāstīja par ALAs Sporta nozares darbību un iepazīstināja ar vīriešu volejbola vienības treneri Aldi Bērziņu un volejbolistiem Miķeli Bērziņu un Mariku Racibarsku, kuŗi Amerikā guvuši ievērojamus panākumus. Aldis bija labākais ASV volejbola vienībā, kas 1984. gada olimpiskajās spēlēs Losandželosā ieguva zelta medaļu. Viņa dēls Miķelis Bērziņš un Marika Racibarska šogad spēlēja Amerikas 1. divīzijas universitāšu volejbola vienībās. Pēc uzrunām sākās sacensības.

Sieviešu volejbola spēles sākumā skatītāji ievēroja, ka Jelgavas latvietes ir gaŗas un spēcīgas. Spēle pierādīja Jelgavas vienības pārākumu, ALAs vienība zaudēja četrus setos (25-17, 25-20, 17-25, 25-22). ALAs sievietes volejbola vienībā spēlēja Marga Galēna, Ārija Inveisa, māsas Andra un Kristīne Krautmanes, māsas Katrīna un Marika Racibarskas un māsas Alise un Justīne Tupurītes; vienības treneris – Andris Inveiss.

ALAs vīriešu volejbola vienība uzvarēja sacensībā ar Jelgavas novada izlasi četrus setos (25-17, 25-22, 17-25, 25-17). Uzvaru nodrošināja ALAs vienības volejbolistu, galvenokārt Krišjāņa Bērziņa spēcīgi gremdētā bumba, ko jelgavnieki

nespēja atvaīrīt. Vienībā spēlēja brāļi Dainis, Krišjānis un Miķelis Bērziņi, Pauls Ejups, Džons Haustons, Matīss Kaugars, Ēriks Krievs, Kristaps Stāks un brāļi Čarlijs un Juris Veldres; treneris – Aldis Bērziņš, palīgs – Modris Krautmanis.

Vīriešu basketbola vienību sacensību rezultāts: Jelgava – 101, ALA – 80 (Guntaram Dīķim 16 punkti, Rūdim Dancim – 15). Pirmā spēle ALAs vīriem, spēlējot ar vietējo profesionālo vienību, bija grūta. Jelgavnieki strauji izvirzījās jau drīz pēc spēles sākuma. Taču šajā spēlē ALAs vienības dalībniekiem bija iespēja saspēlēties. Vienībā spēlēja: Edijs Alkulumbreijs (no Kanadas), Uldis Brūns (no Austrālijas, dzīvo Latvijā), Rūdis Dancis (no Austrālijas, pašlaik dzīvo ASV), Guntars Dīķis (no Anglijas), Ādams Galuppo, Kaldis Grants, Jānis Krūms, Pauls Ješinskis (no Anglijas), Andris Trautmanis, Pauls Ejups, Džons Haustons un Ēriks Krievs; treneris – Toms Trautmanis, palīgs – Arnis Tupurītis.

13. jūnijs. Ideāla ekskursijas diena, spīdēja saule un dziedāja putni. Pēc brokastīm iekāpām autobusā un ceļojām pāri tiltam uz Jelgavas pili. Kādreiz tā bija Kurzemes un Zemgales hercogu rezidence, vēlāk guberņas administratīvais centrs, Viestura piemiņas pils, tagad Latvijas Lauksaimniecības universitātes mājvieta. Pili sāka celt 18. gadsimtā. PAGRABĀ IR Kurzemes hercogu kapenes, ko mēs arī redzējam. Pēc tam ceļojām uz Sv. Trīsvienības baznīcas torni, pilsētas centrā. Tornis izremontēts, tur iekārtots restorāns, informācijas centrs un mūzejs. Pēcpusdienā braucām uz Tērvetes dabas parku un pusdienojām kafējnīcā „Mammadaba”.

14. jūnijs. Aizvesto piemiņas diena. Daudzviet karogi pusmastā. Sportisti, kuriem nebija jāspēlē, piedalījās 1941. gada 14. jūnijā aizvesto atceres brīdī Svētbirzī, noliekot puķes. Todien notika sieviešu volejbolistu sacensības. Pretinieces bija tās pašas jelgavnieces, kas 12. jūnijā. ALAs volejbolistes apņēmīgi iesāka spēli, bet radās problēmas aizsardzībā, un viņas diemžēl nevarēja turēties pretim jelgavnieču pārspēkam. Uzvarēja Jelgavas vienība (25-16, 25-18, 17-25, 25-15).

Vīriešu volejbola vienība bija ļoti labā formā un spēlēja ar Jelgavas izlasi atkal palīdzēja uzvarēt spēcīgie metieni ar bumbu (25-20, 25-23, 25-20). Latvijas turnejai ALAs Sporta nozare sagatavoja ļoti spēcīgu vīriešu volejbola vienību.

Vīriešu basketbola vienībai bija tie paši pretinieki, kas 12. jūnijā, un viņi strauji metās uzbrukumā, Zemgales kaptein-

is Edgars Krūmiņš piecas reizes pēc kārtas iemeta trijniekus. ALAs vienībai ir jāuzlabo aizsardzība. Spēles rezultāts: Jelgava – 98, ALA – 83 (Guntaram Dīķim 28 punkti, Ādamam Galuppo – 14).

Pēc spēlēm bijām aicināti uz kafējnīcu „Pūteļkrogs” Zaļenieku pagastā, lai pie uzkodām un vakariņās satiktos ar pretiniekiem draudzīgā gaisotnē. Pavadijām jauku vakaru, dziedājām tautasdziesmas un dzērām vietējo alu. Dziedājām arī, braucot uz viesnīcu. Nākamā rītā uz Tukumu!

15. jūnijs. Uz divām dienām apmetāties Tukuma novada viesnīcā Apšuciemā. Viesnīca atrodas netālu no plūdmales. Šī diena visiem dalībniekiem bija brīva un tie, kuri vēlējās, varēja braukt uz Rīgu un pavadīt dienu tur. Daži sportisti Rīgā bija pirmo reizi un redzēja Brīvības pieminekli, Sv. Pēterņa baznīcu, Mazo ģildi, Līvu laukumu un citas vietas.

16. jūnijs. Pirms pēcpusdienas sacensībām mūs aicināja iepazīties ar Tukumu. Tukuma novada domes ēkā

ALAs vīriešu basketbola vienība: priekšā no kreisās: Ādams Galuppo, Andris Trautmanis; aizmugurē: treneris Arnis Tupurītis, Ēriks Krievs, Rūdis Dancis, Edijs Alkulumbreijs, Guntars Dīķis, Džons Haustons, Jānis Krūms, Pauls Ejups, treneris Toms Trautmanis, Pauls Ješinskis

klausījāmieš pilsētas domes priekšnieka Juŗa Ņulca referātu. Pirmo reizi Tukuma miests rakstos minēts 1445. gadā, pilsētas tiesības Tukumam ir kopš 1795. gada. Tukums ir pilsēta ar senatnes elpu un skaļu mūsdienīgas dzīves ritmu. Vecpilsētā līkumotas ieliņas ar veciem namiem, bet citur tiek būvēti jauni dzīvojamie nami, sporta un atpūtas centri, tirdzniecības centri, veidotas jaunas ielas un zaļumu zōnas. Redzams, ka Tukuma pilsētas galva un domes darbinieki Tukumam plāno veiksmīgu nākotni.

ALAs vīriešu volejbola vienība: no kr. treneris Modris Krautmanis, Krišjānis Bērziņš, Ēriks Krievs, Miķelis Bērziņš, Čarlijs Veldre, Pauls Ejups, Džons Haustons, Juris Veldre, Kristaps Stāks, Matīss Kaugars, Dainis Bērziņš, treneris Aldis Bērziņš

Ar gīdu Agritu Ozolu aizbraucām uz Durbes pili, kur viņa mums pastāstīja par pils vēsturi un remontdarbiem. Pils uzcelta 18. gadsimtā, 1923. gadā tur dzīvoja dzejnieks Rainis. Durbes pils piešķirta Tukuma muzejam 1991. gadā. Kopš tā laika notiek pakāpeniska muižas ansambļa pielāgošana muzeja vajadzībām. Durbes pils ir topošais kultūrvides muzejs, kas pievērš uzmanību Tukuma rajona kultūrvides vērtību saglabāšanai un izmantošanai. Tukuma muzejā varēja apskatīt senus pilsētas attēlus, uz interaktīva ekrāna lasījām senas vēstules un vairāk uzzinājām par padomju laiku vēsturi.

Sacensības notika Pūres vidusskolas zālē ar Tukuma novada vienībām. Sieviešu volejbolā Alīses Tupurītes spēcīgās gremdes un Katrīnas Racibarskas cītīgā aizsardzība palīdzēja ALAs vienībai gūt uzvaru trīs setos (25-11, 25-18, 25-17). Meitenes bija priecīgas, jo ieguva turnejā pirmo uzvaru. ALAs vienības vīrieši bija veiksmīgi četros setos, (25-17, 22-25, 25-16, 25-18), turnejā iegūstot trešo uzvaru. Sacensību laikā zālē ieradās jaunieši, kuri piedalījās ALAs ceļojumā „Sveika, Latvija!”, un palīdzēja atbalstīt sportistus. Tukuma basketbola vienībā lielākoties spēlēja puīši, kuŗu vecums nepārsniedza 20 gadu. Abas vienības ļoti centās, bet ALAs vienība bija stiprāka un uzvarēja (99-89; Ādamam Galuppo 31 punkts, Guntaram Dīķim – 25). Mūsu basketbola vienība arī varēja priecāties par pirmo uzvaru. Sacensību starplaikā spēlētājus un skatītājus uzjautrināja jauniešu modernās dejas grupa „Demo”. Pēc sacensībām ALAs vienībām uzdāvināja kastes ar zemenēm, salasītas turpat zemeņu laukos. Tās gan bija gardas!

Vēlāk sportisti un dalībnieki tika aicināti uz sacensību beigu saviesīgo vakaru skolas zālē. Tukuma pārstāvji apsveica sacensību dalībniekus par spraigo sporta dienu un novēlēja mums laimīgu ceļu un sekmes Valmierā. Visvaris Ģiga pateicās Tukuma novada priekšniekam un vietējiem par

viesmīlīgo uzņemšanu Tukumā un Pūrē un nodeva sveicienus no ALAs.

17. jūnijs. Skaistā saulainā rītā ar autobusu braucām uz Valmieru. Pa ceļam apstājāmie Majoros, Jūrmalas novadā, lai izpeldētos. Apmēram divu stundu laikā bijām Valmierā un apmetāmie „Dienesta viesnīcā”, kur palikām septiņas dienas, līdz pat turnejas beigām. Pēc iekārtošanās istabās un vakariņām pilsētā sportisti agri gāja gulēt. Nākamā dienā sacensības Matīšos un Rencēnos sākās pulksten deviņos no rīta. ALAs vienības bija aicinātas piedalīties Burtnieku novada Trīszaigžņu spēlēs „Līgo – 2011”, ko rīkoja Kārlis Greiškālns. Viņš un palīgi pelnījuši lielu pateicību par spēju rīkošanu. Vakarā bijām aicināti viesībās Kārļa mājās, kur satikām olimpiskā zelta ieguvējus Jāni Lūsi un Ivanu Bugajenkovu. Kopā ar Aldi Bērziņu un Visvaldi Nagobadu pie galda sēdēja četri olimpisko zelta medaļu saņēmēji.

18. jūnijs. No rīta šķirāmie no meitenēm, jo sieviešu sacensības notika Rencēnos, vīriešu – Matīšos. Trīszaigžņu spēlēs piedalījās arī Burtnieku novada un Sēlijas novada (Zemgales) vienības.

Abas vietējās latviešu vienības spēlēja ļoti labi un centās sagādāt ALAi pirmos zaudējumus. Tomēr tas neizdevās. ALAs vīriešu vienība uzvarēja abās spēlēs, ar Burtniekiem četros setos (25-23, 22-25, 25-22, 25-22), ar Sēliju trijos (25-21, 25-15, 32-30). Basketbolā pretinieki nevarēja mums līdzināties. ALAs basketbola vienība uzvarēja abas spēles, pieveicot Burtniekus (109-82; Guntaram Dīķim 27 punkti, Ādamam Galuppo – 16) un Sēliju (111 – 72; Guntaram Dīķim 20 punktu). Arī ALAs vienības volejbolistes uzvarēja abās spēlēs, ar Burtniekiem piecos setos (25-21, 14-25, 26-24, 25-27, 15-9) un Sēliju četros (21-25, 25-21, 25-14, 25-21). Uzvarot visās spēlēs, ALAs vienības sacensību tabulās ierindojās pirmajās vietās.

Apbalvošanas ceremonija Burtniekos: no kreisās: Burtnieku novada Trīszvaigžņu spēļu „Līgo – 2011” rīkotājs Kārlis Greiškals, ALAs Sporta nozares vadītājs Visvaris Ģiga, Aldis Bērziņš, Dainis Bērziņš, Miķelis Bērziņš, Krišjānis Bērziņš

Vakarā pie Rencēnu vidusskolas notika Trīszvaigžņu spēļu atklāšana. Ieradās daudz apmeklētāju, un atklāšanas ceremonijā piedalījās vairākas mūzikas un deju grupas, kas visus iepriecināja ar priekšnesumiem. Svinīgs notikums bija ugunsкура aizdedzināšana, piedaloties vairākiem izciliem vietējiem sportistiem, arī Aldim Bērziņam. Pēc tam bija iespēja iedzert alu, tikties ar vietējiem spēlētājiem un sabiedrību.

19. jūnijs. Trīszvaigžņu spēļu otrā dienā turnīrs turpinājās. Vīrieši sacentās Rencēnos, sievietes – Matīšos. ALAs basketbola vienība atkal guva divas uzvaras, spēlējot ar Burtnieku vienību (109-60; Edijam Alkulumbreijam 32 punkti, Paulam Ješinskim – 16) un Sēlijas vienību (80-73; Guntaram Dīķim 24 punkti, Rūdim Dancim – 20). ALAs basketbolisti turnīrā uzvarēja visās četrās spēlēs, iegūstot pirmo vietu. ALAs sieviešu volejbola vienība uzvarēja spēlēs ar Sēlijas vienību (25-22, 25-18, 25-20) un Burtnieku vienību. Turnīrā mūsu volejbolistes uzvarēja visās četrās spēlēs un arī ieguva pirmo vietu.

Vīriešu volejbolisti uzvarēja Sēlijas vienību (25-22, 21-25, 25-19, 25-15). Iespaidīga bija pēdējā vīriešu volejbola spēle, ALAs vienībai ar Burtniekiem. Burtnieki cītīgi turējās pretī ALAs vienībai. Burtnieki uzvarēja ceturtajā setā, un tā kā katra vienība uzvarēja divos sets, bija jāspēlē piektais sets. Beidzamo setu spēlē līdz 15 punktiem, un kad punktu skaits bija līdzīgs – katrai vienībai 13, Bērziņu brāļi parādīja savu māku. Miķelis Bērziņš spēcīgi raidīja bumbu pretinieka laukumā un brālis Dainis servēja ace, lai uzvarētu. Spēles rezultāts: (23-25, 25-23, 25-19, 18-25, 15-13. Tūlīt atskanēja dziesma We are the champions, un ALAs vienības vīrieši šo uzvaras dziesmu dziedāja ar lielu sajūsmu. Tā kā spēle ievilkās, steidzīgi bija jābrauc uz apbalvošanas ceremoniju Burtniekos.

Brauciens uz Burtniekiem atgādināja tipisku sporta fil-

mu. Mūsējie skaļi runāja un kļiedza, jo bija labā omā par uzvarām. Pie Burtnieka ezera estrādē bija koncerts un pēc tam notika apbalvošana. Vadītājs Kārlis Greiškals visiem uzvarētājiem pasniedza balvas. Ne tikai zelta medaļas, bet arī ar alu, sieru un maizi, ko sportisti ātri notiesāja. Alus bija gards (īpaši pēc uzvarām), arī siers. Ar vietējiem, no vairākām kaimiņu pilsētām atbraukušiem latviešiem runājām par spēlēm, ceļojumu un dzīvi Amerikā. Viņiem bija prieks, ka mēs atbraucām no tālās Amerikas viņus apciemot.

20. jūnijs. Ekskursijas diena. Pēc iepriekšējā vakara priekiem lēni sakāpām autobusā un braucām uz Siguldu. Mūsu gīde bija Dina Oliņa. Iesākām ar Turaidas pili. Klausījāmies teiku par Turaidas Rozi, jaunavu Maiju, kas 1620. gadā labprātīgi izvēlējās nāvi, lai nezaudētu godu. Turaidas pils uzcelta 1214. gadā nodedzinātās līvu valdnieka Kaupo koka pils vietā, tā bijusi Rīgas bīskapa (vēlāk archibīskapa) pils. Turaidas pils tiek uzskatīta par arhαιoloģiski vislabāk izpētīto viduslaiku pili Baltijas valstīs. Tas ir valsts nozīmes arhαιoloģijas un arhitektūras piemineklis, atrodas Turaidas mūzejrezervātā un Gaujas nacionālā parkā.

Apskatījām arī lielāko Siguldas novada saimniecību „Lielgrodes”, kas speciālizējas kazkopībā. Saimniecību vada Aivars Tabulevics. Vairāk nekā 20 hektaru platībā ganās apmēram 200 kazu ganāmpulks. Aivars mūs pacienāja ar dažādiem sieriem.

21. jūnijs. Devāmies izbraukumā uz Cēsīm. Vispirms uz Cēsu centru, apskatījām baznīcu un Cēsu pili. Uzkāpām 166 kāpienus un no augšas vērojām Cēsis. Pusdienās bijām aicināti lielā teltī pie Cēsu pils. Galdi bija pilni ēdieniem un dzērieniem. mūs ļoti laipni apkalpoja. Kamēr pusdienojām, dzirdējām kokles spēli. Cēsu pilsētas galva Gints Šķenders un nodaļas vadītāja Dita Trapenciēre pastāstīja par Cēsu pilsētu, nākotnes projektiem un sabiedrību.

22. jūnijs. Pēdējā sporta diena. Atkal atgriezāties Rencēnu vidusskolas sporta zālē, lai spēlētu ar citām vietējām izlasēm. Pirmā bija ALAs sieviešu volejbola vienības spēle ar stipro Murjāņu skolas volejbola vienību un beidzās ar drāmatisku mūsējo uzvaru piecos setos. ALAs volejbolistes zaudēja pirmos divus setus, tad uzvarēja pēdējos trīs (18-25, 22-25, 25-21, 25-19, 15-11). Pēc tam spēlēja ALAs vīriešu basketbola vienība, un sākumā likās, ka šoreiz pretinieki ir spēcīgāki nekā līdz šim. Taču Edijs Alkumbreijs ieguva 31 punktu, palīdzot ALAs vienībai samērā viegli uzvarēt (101-76; Rūdim Dancim un Ādamam Galuppo katram 19 punkti). ALAs vīriešu volejbola vienība sacentās ar cēsiniekiem un guva uzvaru četros setos (22-25, 25-14, 25-11, 25-20).

Vakarā pie Burtnieku ezera mīlojāmies ar zivju viru. Daži sportisti pēc tam svinēja sporta spēļu beigas Valmieras naktsklubā „Multiklubs”.

23. jūnijs. Dažiem sportistiem pēc nakts svinībām negribējās celties, tomēr visi sakāpa autobusā un devāmies ekskursijā uz Valmiermuižas alus darītavu. Tās līdzīpašnieks Aigars Ruņģis stāstīja, ka alu dara pēc senas receptes, ievērojot nepasterizētam alum nepieciešamo viena mēneša ilgo nesteidzīgu darīšanas un filtrēšanas procesu.

Vēlāk, pastaigājoties pa Valmieras centru, redzējām, ka Jāņu svinības jau pilnā sparā. Valmierieši pa ielām staigāja

ar vainagu galvā un smaidīgu seju. Vakarā bijām aicināti uz Burtnieku ezera estrādi piedalīties Jāņu svinībās. Uz skatuves spēlēja pūtēju orķestris, vietējie dejoja tautasdejas, un mūs aicināja pievienoties. Atgriezušies no Burtniekiem, daudzi turpināja svinēt Jāņus Valmierā.

24. jūnijs. Pulksten septiņos no rīta sakāpām autobusā un devāmies uz Rīgas lidostu. Šķita, visiem žēl, ka turneja beigusies.

Man šis ceļojums bija pirmais, un labprāt piedalītos arī nākamajā. Šādas spēles vieno ārzemju un Latvijas latviešus, un tas ir svarīgi. Autobusā, braucot uz lidostu, dzirdēju vienu otru runājam, ka vēlas uzlabot savu latviešu valodu vai plāno kādu laiku dzīvot Latvijā, lai pētītu savas ģimenes vēsturi. Šādi ceļojumi palīdz jauniešiem labāk iepazīties ar Latviju. Jauki bija sacensties ar vietējām latviešu komandām. Sports ir valoda, kas palīdz latviešiem sazināties citam ar citu, vienalga, kurā valstī dzīvojat.

Pateicamies visiem, kuri plānoja un rīkoja šo ceļojumu, īpaši ALAs sporta nozares vadītājam Visvarim Ģigam un Latvijā Kārlim Greiškalnam, kā arī ALAi par atbalstu. Protams, bija arī citi, kas šo ceļojumu palīdzēja rīkot un sagatavot, un viņiem visiem sakām paldies!

Rūdis Dancis

ALAs 14. un 58. ASV latviešu meistarsacīkstes Klīvlāndē

Amerikas latviešu apvienības 14. un 58. ASV latviešu meistarsacīkstes volejbolā un basketbolā, kā arī draudzības spēle hokejā notika 28. un 29. maijā Klīvlāndē. Sacensības rīkoja Klīvlāndes latviešu atlētikas klubs (KLAK). KLAK meistarsacīkšu rīcības komiteja: priekšnieks Vilnis Kubuliņš, priekšnieka vietnieks Pēters Grava, kasieris un padomdevējs Ēriks Reineks. Daudz palīdzēja Ohaijo latviešu apvienība (OLA).

Klīvlāndē 27. maija vakarā ieradās vairāk nekā 150 sportistu. Sacensībās piedalījās 19 vienības – vīriešu volejbolā septiņas, sieviešu volejbolā piecas, basketbolā arī piecas, ASV un Kanadas hokeja vienības. Sportistu galvenā apmešanās vieta bija Courtyard by Marriott viesnīca Klīvlāndes piepilsētā Middleburg Heights. Sacensības KLAK rīkoja Parmas pilsētas lieliskajā Ohio-Nets sporta kompleksā. Visas spēles, izņemot hokeju, notika lielā telpā, kur ir seši laukumi. Priekšvēlēs varēja iegādāties uzkožamos un dzērienus, meistarsacīkšu programmas, krekliņus un citas vietējo mākslinieku piemiņlietas.

Basketbola priekšspēles uz diviem laukumiem 28. maijā sākās pulksten astoņos no rīta. Pirmās dienas priekšspēles

rezultāti noteica nākamās dienas spēļu secību finālspēlēm. Sacentās piecas basketbola vienības: Čikāgas, Kalamazū LSK, Minesotas Starts, Ņujorkas Rakste un Toronto. Noteikumi paredz, ka katra vienība spēlēs vismaz divas spēles, un vienības sašķiro, ievērojot iepriekšējā gada rezultātus. Pēc pirmās dienas cīņām Toronto, Ņujorkas Rakti un Minesotas Startu atzina par spēcīgākajām vienībām.

Atklāšanas parādē aiz ASV, Kanadas un Latvijas karoga visu 19 vienību 150 sportisti ierindā iesoļoja sporta zālē. Meistarsacīkstes atklāja KLAK pārstāvis Vilnis Kubuliņš, svētbrīdi vadīja Klīvlāndes Apvienotās latviešu ev. lut. draudzes mācītāja Dr. Sarma Eglīte. Sacensību dalībniekus apsveica ALAs Sporta nozares priekšnieks Visvaris Ģiga, Vidējo valstu Sporta pārvaldes pārstāvis Svens Kīns, Austrumu piekrastes sporta pārvaldes pārstāvis Toms Trautmanis, Rietumu piekrastes sporta pārvaldes pārstāvis Aleksis Dankers un Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēdis Modris Lorbergs. Atklāšanas ceremonijas beigās sportisti un skatītāji dziedāja ASV, Kanadas un Latvijas himnu.

Pēc spēļu atklāšanas notika priekšspēles volejbolā. Vīriešu volejbolā sacentās septiņas vienības. ALAs meistarsacīkšu

noteikumi paredz: ja pieteikušās septiņas vai mazāk vienības, tad tās spēlē katra ar katru vienā grupā. Tātad vīriešu vienībām bija jāspēlē 12 spēles (divas ar katru) uz diviem laukumiem, un dienas beigās rezultāts bija šāds: Čikāga 10-2, Kalamazū LSK 10-2, Toronto 7-5, Losandželosas „Rīga” 7-5, Klīvlādes LAK 6-6, Ņudžersijas Kursā 1-11, Vašingtonas „Sigulda” 1-11. Sieviešu volejbolā piedalījās piecas vienības; dienas beigu rezultāts: Kalamazū LSK 8-0, Čikāga 5-3, Minesotas Starti 5-3, Toronto 2-6, Ņudžersijas Kursā 0-8.

Draudzības spēle hokejā notika 28. maijā pēcpusdienā Thornton Park Ice Rink Klīvlādes piepilsētā Shaker Heights. Piedalījās 18 hokejistu no ASV un deviņi no Kanadas. Ieradās krietns pulks skatītāju. ASV vienībā bija visu paaudžu pārstāvji, Kanadas – rūdīti un labi hokejisti. Gala rezultāts: Kanada 13, ASV 2. Vērtīgākā hokejista nosaukumu piešķīra Mārtiņam Mežulim.

Vakarā notika sadraudzības vakars Deutsche Zentrale āra paviljonā. Ohaijo latviešu apvienības (OLA) jaunieši un jauniešu vecāki bija sagādājuši uzkodas.

Nākamās dienas, 29. maija rītā pulksten astoņos sākās finālspēles basketbolā. Ievērojot priekšspēļu rezultātus, vispirms sacentās Čikāgas vienība un Minesotas Starti. Šķīta, ka abām vienībām ir lielas aizsardzības spējas, bet Minesotas Starti pārspēja Čikāgas vienību (69-51) un līdz ar to ieguva tiesības cīnīties par trešo vietu sacensībās ar Kalamazū vienību, kuŗās uzvarēja Minesotas Starti (48-44).

Sacensībās par pirmo vietu tikās Toronto vienība ar pērnā gada otrās vietas ieguvēju Ņujorkas Rakti. Cīņa bija sīva, tomēr Toronto LSAK izrādījās spēcīgāka un ar rezultātu 102-90 pirmo reizi meistarsacīkstēs uzvarēja.

Tūlīt pēc basketbola finālspēlēm sacentās volejbolisti. Pirmās dienas spēlēs Kanadas sieviešu volejbola vienība uzvarēja Kursu divās spēlēs (25-19 un 25-15) un nākamā spēle tai bija ar Kalamazū vienību. Kalamazū volejbolistes ir spēcīgas, divās spēlēs ar Kanadas vienību guva uzvaru (25-19 un 25-16) un kvalificējās finālspēlēm. Otrā pusfinālu spēlē sacentās Čikāgas un Minesotas vienība, čikāgietes pārspēja minesotietes divās spēlēs (25-11 un 25-17) un ieguva tiesības spēlēt ar Kalamazū vienību finālā. Tātad finālspēlēs atkal sacentās pērnā gada uzvarētāji. Kalamazū vienība čikāgietes uzvarēja trīs spēlēs (29-31, 25-23, 15-7). Pērnā gada laureāti, Kalamazū LSK, atkal varēja vest uz mājām Latvijas Ceļojošo kausu. Šis bija trešais gads pēc kārtas, kad šīs divas vienības sacentās finālā. Minesotas Starti palika trešā vietā, jo Kanadas vienība dažādu iemeslu dēļ nespēlēja.

Finālspēles vīriešu volejbolā notika uz diviem laukumiem. Pirmajā dienā Losandželosas „Rīga” divās spēlēs uzvarēja

Klīvlādes vienību (25-22 un 25-18) un gatavojās pusfinālam ar Kalamazū vienību. Otrā spēlē torontieši pārspēja Kursu (21-19 un 21-10) un ieguva tiesības cīnīties pusfinālā. Nākamā spēlē čikāgieši pārspēja Vašingtonas „Siguldu” (25-12 un 25-18), tātad nākamā spēle bija ar torontiešiem.

Pirmajā pusfinālā Kalamazū pārspēja Losandželosas „Rīgu” divās spēlēs (25-19 un 25-16). Nākamā pusfinālā kandieši pēc sīvām cīņām trijās spēlēs pārspēja čikāgiešus (25-12, 22-25, 15-8) un iekļuva finālā. Par trešo vietu vajadzēja sacensties čikāgiešiem ar Losandželosas „Rīgu”, bet vairāku iemeslu dēļ Čikāgas vienība no spēles atteicās, tātad Losandželosas „Rīga” ieguva trešo vietu.

Finālspēlēs Toronto LSAK divās spēlēs uzvarēja spēcīgo Kalamazū LSK vienību (25-15 un 25-19) un pirmo reizi pārveda mājās Latvijas Ceļojošo kausu.

Vakarā sportisti un viesi devās uz vietējo saimnieču gatavotajām vakariņām vāciešu gaumē Deutsche Zentrale lielajā greznajā zālē. Vienībām pasniedza Latvijas Ceļojošo kausu un sportistiem individuālas balvas.

ALAs Sporta nozares vadītājs Visvaris Ģiga paziņoja, ka Viļa Čikas balva sporta žurnālistikā piešķirta Gundaram Grīslītim (Indianapole) un Ivaram Veldrem (Milvoki) par mūža ieguldījumu sporta žurnālistikā. Sacensību beigu ballē piedalījās apmēram 225 cilvēki. Mūziku atskaņoja latviešu dīdžejs Mārtiņš Daiga no Čikāgas. Klīvlādes latviešu atlētikas kluba pārstāvis pateicās visām organizācijām, kuŗas ziedoja līdzekļus šīm meistarsacīkstēm: Latviešu Klīvlādes kredītsabiedrība, Klīvlādes Daugavas Vanagu apvienībai, Klīvlādes latviešu biedrībai un Vidējo valstu latviešu sporta pārvaldei. KLAK sirsnīgi pateicās Ohaijo latviešu apvienībai par palīdzību.

Individuālās ceļojošās balvas

Sieviešu volejbolā ALAs balvu par izcilu darbību uz un ārpus sporta laukuma piešķīra Liai Krautmanei (Kalamazū). Dr. Irēnes Norgello balvu izcilākajai gremdētājai saņēma Alise Tupurīte (Čikāga). Minesotas Starti balvu vērtīgākajai volejbolistei – Kristīnei Krautmane (Kalamazū).

Vīriešu Volejbolā Daugavas Vanagu balvu par izcilu darbību uz un ārpus sporta laukuma – Arnis Keņģis (Kalamazū). Ulža Holandera piemiņas balvu izcilākajam gremdētājam – Māris Jansons (Toronto). Valža Treimaņa balvu vērtīgākajam volejbolistam – Ēriks Kromāns (Toronto).

Basketbolā Imanta Štāla piemiņas balvu par izcilu darbību uz un ārpus sporta laukuma – Ēriks Krievs (Kalamazū). LKA balvu labākajam basketbolistam – Toms Lokmanis (Toronto). Mārtiņa Stulpiņa piemiņas balvu sportiskākajai vienībai – Čikāgas basketbola vienībai.

Vilnis Kubuliņš

Vīriešu basketbolā 1. vietu ieguva Toronto vienība; no kreisās: Pauls Sikсна, Džons Houstons, Džastins Ķimens, Toms Lokmanis, Kriss Ķimens, Džeisons Ķimens, Nīls Dunns, Valdis Palēns, Ēriks Ķimens, Richards Ķimens

Vīriešu volejbolā 2. vietu ieguva Kalamazū LSK; no kreisās: Kārlis Dumpis, Kaldis Grants, Krišs Petrovskis, Ēriks Krautmanis, Dainis Matiņsons, Ēriks Krievs, Andris Grīnvalds, Matīss Grants

Vīriešu basketbolā 2. vietu ieguva Ņujorkas Rakte; no kreisās: Miķelis Rīsbergs, Andris Trautmanis, Ādams Galuppo, Mārtiņš Trautmanis, Andris Ābeltiņš, Krišjānis Mackus, Pauls Ejups, Jānis Vītols, Edijs Alkulumbreijs, Jānis Krūms, Toms Trautmanis

Sieviešu volejbolā 1. vietu ieguva Kalamazū LSK; priekšā no kreisās: Lija Krieva, Marga Galēna, Lia Krautmane, aizmugurē: Natālija Galēna, Kristīna Krautmane, Andra Krautmane, Larisa Grīnvalda, Inta Grīnvalda

Vīriešu volejbolā 1. vietu ieguva Toronto vienība; priekšā no kreisās: Māris Jansons, Ēriks Kromāns, aizmugurē: Pauls Sikсна, Kārlis Sikсна, Pēters Dionisio, Aldis Strīpnieks, Aleks Inveiss, Aleks Dionisio, Džons Houstons

Sieviešu volejbolā 2. vietu ieguva Čikāgas vienība; no kreisās: Ārija Inveisa, Marisa Ejupa, Larisa Kīna, Māra Matisone, Justīne Tupurīte, Diāna Sidlovska, Alise Tupurīte

Vērtīga konference Amerikas latviešu skolotājiem

No 2. līdz 4. martam Bostonā notika ikgadējā Amerikas latviešu apvienības (ALA) Izglītības nozares rīkotā skolotāju konference. Konferencas mērķis – pulcināt skolotājus no visas Amerikas, lai radītu vidi domu izmaiņai un jaunu ideju rosināšanai.

Ieejot Bostonas latviešu namā 2. marta vakarā, varēja izjust sirsniību un neviltotu prieku par atkalsatikšanos. No dažādām Amerikas pavalstīm viens pēc otra ieradās latviešu skolu skolotāji no abiem ASV krastiem, no blakus valsts Kanadas un arī no tālās Austrālijas. Šis bija atklāšanas vakars ALAs skolotāju konferencei, kas tradicionāli notiek kādā no ASV latviešu centriem marta pirmajā nedēļas nogalē.

Uz konferenci bija atbraukuši 35 skolotāji no 11 skolām. Pārstāvētas bija Mineapoles, Kalamazū, Sanfrancisko, Ņudžersijas, Jonkeru, Bostonas, Milvoku, Čikāgas (skola un bērnudārzs "Stariņš") un Vašingtonas skolas, kā arī divas pārstāves no Toronto, Kanadā--LNAK Izglītības nozares vadītāja Elita Pētersone un viņas meita Margita, kas māca Toronto latviešu sestdienas skolā.

Bostonas latviešu skola bija ļoti rūpīgi piestrādājusi un sagādāja konferences dalībniekiem bagātīgas un garšīgas maltītes un atspirdzinājumus, ko varēja baudīt, sākot jau ar piektdienas vakaru. Gaišās un ērtās latviešu nama telpas arī palīdzēja radīt mājīgu gaisotni, kurā skolotāji varēja pulcēties un darboties divu dienu garumā.

Konferenci atklāja ALAs Izglītības nozares vadītāja Anita Bataraga, priecājoties par kuplo apmeklētāju skaitu un ierosinot konferencē nākt ar ieteikumiem un pārrunām, nevis sūdzībām. Pirmais vakars bija veltīts pārrunām par skolu mācību programmām. Pārrunu temas ievadīja Ilze Garoza, ALAs speciālo projektu vadītāja, ar mērķi padomāt, vai ALAs mācību vadlīnijas un programma vēl atbilst šodienas valodas līmenim skolās un ja nē, tad vai to vajadzētu pielāgot patreizējai situācijai.

Pārrunas, kas izraisījās par šo tematu, bija laba viela pārdomām – īpaši, kad māca bērnus ar atšķirīgām latviešu valodas zināšanām. Tika atzīts, ka patreizējā programma vēl der, bet ka to vajag pielāgot – tai derētu pievienot ieteikumus par mūsdienīgāku literatūru. Oriģinālā programmas

struktūra ir loģiski sastādīta – gramatikas un folkloras daļas vēl ir attiecināmas uz šodienas valodas līmeni. Programmas papildināšanas izstrādei veidos darba grupas, kas tiksies vasarā. Darba grupa ieteikumus izstrādās arī dažādiem valodas līmeņiem.

Tika konstatēts, ka patreizējais ALAs mācību plāns, izstrādāts pirms 11 gadiem, var turpināt labi kalpot kā uzziņu materiāls, ko izmantot, kad skolotāji sastāda programmu. ALAs jau sen izstrādātā programma vēl lieti noder kā pamats, bet katra skola to ir tomēr pielāgojusi savas skolas vajadzībām. Skolās vēl arvien pārsvarā mācās bērni, kas runā un saprot latviski, uz kuriem vēl attiecināma skolas patreizējā programma, bet līdztekus ir radusies vajadzība veidot "Mēs mācāmies latviski" klases vai Kultūras klases, kas ir domātas bērniem, kas latviešu valodu mācās kā otro valodu.

Tika atgādināts, ka pie skolas beigšanas jāatzīmē to, ka liecības izsniegs tiem, kas absolvējuši pilno mācību programmu, bet skolas apmeklēšanas apliecības tiem, kas ir pedālījušies, bet nav izpildījuši visas saistības.

Daudzveidīgā konferences programma turpinājās nākamajā dienā ar Gaŗezera Vasaras vidusskolas vadītājas Sandras Kronītes-Sīpolas uzrunu no Bostonas. Sandra runāja par to, ko Vasaras vidusskola saredz, kā svarīgākās iemaņas, kas bērniem būtu jāapgūst pamatskolā, lai viņi būtu gatavi Vasaras vidusskolai. Kā galvenā un svarīgākā iemaņa tika uzsvērtā spēja izteikties latviski, bet otra, tikpat svarīga – bērnam spēt atrast un izjust savu latvisko dvēseli. Piemērs šai dvēseliskai latviskuma izjūtai būtu aizkustinājuma sajūta, kad dzied "Gaismas pili". Tāpēc arī Sagatavošanas skola Vasaras vidusskolā ir vieta, kur jaunieši iemācās brīvāk izteikties latviešu valodā

un nebaidās kļūdīties - galvenais, ka ir iespēja runāt un bagātināt savu vārdu krājumu un izprast pasaules notikumus latviešu valodā. Sagatavošanas skolā arī nostiprina jauniešu zināšanas par vēsturi, ģeografiju, folkloru, tautas mūziku.

Konferencē arī vēl tika pārrunātas šādas temas – skolas darbības modeļa izvērtēšanas process (Daina Grosa no Austrālijas), ko latviešu skolas varētu mācīties no *Waldorf* un *Montessori* skolu modeļiem (Krisīte Skare un Sandra Kronīte-Sīpola no Bostonas), pārskats par pirmsskolas un pamatskolas bērna valodas un spēju attīstību (Katrīna Veidiņa).

Aizraujošas sarunas izveidojās paneldiskusijā par temu: “Ievedīsim latvisko dvēseli mūsu mācību stundās”, kur pieredzē dalījās Aija Kūsiņa-Auģe, Sarma Muižniece-Liepiņa, Krisīte Skare un Maira Galiņa (visas no Bostonas). Diskusija bija par to, kā bērnam atvērt acis uz to, kas ir latvisks un kā bērnam radīt un attīstīt mīlestību pret latvisko. Pārrunas bija par folkloru, mākslu un mūziku – visu, kas veido mūsu latvisko izjūtu, daiļrades pasauli, latvisko dzīvesziņu. Sarma Muižniece-Liepiņa stāstīja, ka svarīgi ir bērniem pazīt latviešu tēlotājmākslas žanrus un slavenos latviešu māksliniekus, kā arī latvisko kompozīciju. Tikpat svarīgi ir iepazīstināt ar architektūru Latvijā, kā arī ar latvisko stila izjūtu, kur dabīgie materiāli un krāsas gūst virsroku. Mūzikas jomā Krisīte Skare minēja, ka ir svarīgi bērniem iemācīt “tautas dziesmu kanonu” (populārākās tautas dziesmas), bet līdztekus arī populāras dziesmas, kas pašlaik ir latviešu tautā iemīļotas; caur dziesmu var sasniegt dvēseli daudz ātrāk kā tikai caur valodu.

Skolotājiem bija iespēja dalīties ar mācību resursiem, kas varētu derēt citiem, kā arī ar idejām, ko varētu turpmāk realizēt. Tika runāts par e-pasta tīkla izveidi skolotājiem, lasīšanas akciju, skolotāju veidotu darba lapu ievietošanu tīmeklī, latviešu valodas gramatikas lietotnēm (*applications*) *iPhone* un *iPad*. Dace Copeland stāstīja par ALAs apgāda jaunumiem un pasūtīšanas iespējām. Anita Bataraga ziņoja, ka Milvoku Dziesmu svētkos būs pāris stundas atvēlētas kafijas rītam, lai skolotāji varētu satikties un pārrunāt izglītības jautājumus.

Sestdienas vakarā visi skolotāji pavadīja jauku vakaru kopā Grīnbergu ģimenes mājā, kur pēc garšīgām vakariņām Laila Medne vadīja rotaļas ar *iPad* un video projektoru palīdzību, kas patiesībā bija folkloras paraugstunda.

Nākamajā rītā Laila Vehvilainen dalījās savā pieredzē vadot “Mācamies par Latviju” programmu, ko Bostonas latviešu skolā šogad iesāka bērniem, kas nevēlas tik lielu uzsvāru uz valodu. Elisa Freimane dalījās savā pieredzē, vadot Čikāgas latviešu skolu, kā arī atgādināja par iespēju pieteikt savu skolu uz ALAs ceļojošajiem skolotāju kursiem. Vašingtonas skola pieteicās uz kursiem nākamajā skolas gada sākumā.

Skolotāju konferences dalībnieki varēja braukt mājās katrs uz savu Amerikas pusi ar siltu sajūtu sirdī, ka pavadītas divas dienas, kur var “uzlādēt baterijas”, smelties gudrību un satikt līdzīgi domājošus, gaišus latviešu prātus.

*Daina Grosa
PBLA Izglītības
padomes priekšsēde*

Pulksteņrādītāja virzienā: ALAs KF priekšsēde Sarma Muižniece Liepiņa, trīs centīgās skolotājas ar Māru Boli priekšplānā, ALAs Apgāda vadītāja Dace Copeland rāda jauno “Tēvzemes mācība” izdevumu. Smaidīgas un apmierinātas par konferences gaitu ir Katrīna Veidiņa, lektore par bērnu attīstību un Krisīte Skare, Bostonas skolas parzine.

ALAs fokusgrupu dalībnieki identificē problēmas un meklē risinājumus

Laika posmā no 2012. gada janvāra vidus līdz februāra beigām Amerikas latviešu apvienības stratēģiskās plānošanas nolūkos **astonos latviešu centros** ASV ar vietējās sabiedrības atbalstu tika sarīkotas **12 fokusgrupas**, kuŗu **mērķis bija** noskaidrot, kāda ir ALAs biedru organizāciju līdzšinējā pieredze sadarbībā ar ALA un apkopot organizāciju pārstāvju ieteikumus, kā šo sadarbību uzlabot priekšdienās. Tāpat fokusgrupu laikā ALA vēlējās izdibināt, kāds ir sabiedrisko organizāciju pārstāvju redzējums par to, kāda būs Amerikas latviešu sabiedrība nākotnē, kādu viņi to vēlētos redzēt un kā šo vīziju sasniegt.

Šajās diskusijās piedalījās gan ALAs biedru organizāciju pārstāvji, gan arī tādu organizāciju pārstāvji, kas nav ALAs biedri. **Septiņas šādas** fokusgrupas notika **ASV Austrumkrastā** (2 – Bostonā, Ņujorkā un Vašingtonā, DC, 1 – Filadelfijā), **četras – ASV Rietumkrastā** (2 Losandželosā, 1 Sietlā un Portlandē) **un viena – ASV Vidienē** (Detroitā). Kopējais fokusgrupu dalībnieku skaits pārsniedza 140.

Uz jautājumu par galveno motivāciju - būt par ALAs biedru organizāciju vairāku organizāciju pārstāvji uzsver, ka savulaik viņu organizācijas iestāties ALA motivējusi pārliecība, ka šīs organizācijas vieno kopīgi mērķi, un tas, ka kopībā ir lielāks spēks. Atsevišķu organizāciju pārstāvji, kas nav ALAs biedru organizācijas, diskusiju gaitā izteica iespēju, ka kādreiz varētu kļūt par ALAs biedriem, bet vēlējās uzzināt, kāds ir biedru organizāciju ieguvums no viņu līdzdalības Amerikas latviešu apvienībā un kāds ir process, kādā veidā notiek uzņemšana ALAs biedru organizāciju sastāvā.

Uz jautājumu, kā ALAs biedru organizāciju pārstāvji vērtē ALAs darbību, vairāku organizāciju pārstāvji izceļ ALAs darbību politiskā laukā, proti, ALAs sadarbībā ar Latvijas atbildīgajām varas iestādēm - Latvijas vēstniecību ASV un vietējiem latviešu centriem organizētos balsošanas iecirkņus, mobilās pasu darbstacijas projektu, kā arī dubultpilsonības lobēšanu Latvijā. Tāpat kā īpaši veiksmīgu ALAs biedru organizāciju pārstāvji izceļ ALAs rīkoto „Sveika, Latvija!“ / „Sveika, dzimtene!“ projektu, kuŗā piedalījušies daudzu latviešu centru pārstāvji. ALAs biedru organizāciju pārstāvji arī atzinīgi novērtē ALAs Izglītības nzares sniegto atbalstu latviešu skolām, skolotāju konferenču rīkošanu un ALAs pārbaudījumu nodrošināšanu latviešu skolu beidzējiem. Tāpat vietējo centru pārstāvji ir pateicīgi par ALAs rīkotajām sporta spēlēm un par ilggadējo palīdzības

koordinēšanu Latvijas grūtdieniem caur „Sadarbība ar Latviju“ nozari. Šajā ALAs īstenoto programmu uzskaitījumā minēti projekti, par kuŗiem fokusgrupu dalībnieki izteicās vairāk kā vienā latviešu centrā, bet tas nebūt nenozīmē, ka tie ir visi no ALAs īstenotajiem projektiem.

Kā nozīmīga atziņa no sarunām ar ALAs biedru organizāciju pārstāvjiem izriet, ka ALAs biedri un biedru organizācijas nepietiekami zina par ALAs ikdienas darbu. Vairāki fokusgrupu dalībnieki minēja, ka viņi vēlētos biežāk saņemt ziņas par ALAs īstenotajiem projektiem, piedāvātajām programmām un stipendiju saņemšanas iespējām. Šobrīd galvenais informācijas avots par ALAs darbību vairākumam biedru esot ALAs sagatavotais un biedriem izsūtītais *Latvian Dimensions*, kā arī laikrakstā *Laiks* pieejamās publikācijas.

Reaģējot uz ALAs biedru organizāciju veikto aptauju un fokusgrupu rezultātā iegūto informāciju, ALA ir spērusi pirmos soļus komunikācijas uzlabošanā ar saviem biedriem un biedru organizācijām, cenšoties atjaunot ALAs biedru organizāciju kontaktpersonu sarakstu, kā arī saziņai ar sociālo mediju lietotājiem, izveidojot savu lapu sociālajā tīklā *Facebook*. (Ja Jūs esat *Facebook* lietotājs, esat laipni aicināti pievienoties „American Latvian Association“ sekotāju tīklam.) Savstarpējas saziņas uzlabošanai ALA lūdz savus biedrus savas kontaktinformācijas izmaiņu gadījumā par to informēt ALAs biroju, nosūtot ziņu ALAs biedru lietvedei Dacei Eglītei pa e-pastu: alamembers@alausea.org vai arī zvanot pa tālruni: 301 340 1914.

Raugoties nākotnē, vairāku ALAs biedru organizāciju pārstāvju teiktajā izskanēja bažas par savu centru efektīvu darbošanos ilgtermiņā, ņemot vērā sabiedrības novecošanu un biedru skaita samazināšanos, un to finansiāli ierobežotās iespējas nodrošināt kvalitatīvu un daudzpusīgu kultūras pasākumu piedāvājumu, kas saistīts ar lielajām viesmākslinieku piesaistīšanas izmaksām. Fokusgrupu dalībnieki minēja arī ar citus izaicinājumus, ar ko saskaras vietējie centri, kā vienu no galvenajām izceļot jaunu biedru piesaisti un jaunas sabiedrisko darbinieku paaudzes nodrošināšanu, kas uzņemtos saņikojumu vadīšanu un saimniecību uzturēšanu. Tomēr jāuzsver, ka ALAs rīkoto fokusgrupu mērķis nebija vien apzināt esošās problēmas, bet kopīgiem spēkiem meklēt arī risinājumus. ALAs biedru organizāciju pārstāvju izteiktie ieteikumi sadarbības uzlabošanai ar ALA, kā arī konkrētas

idejas, kā ALA, viņuprāt, varētu palīdzēt vietējām organizācijām to ikdienas darbā, bija viens no centrāliem jautājumiem ALAs valdes sēdes dienas kārtībā. Šis ir jautājums, pie kā ALA valde turpina savu darbu un par ko tiks sniegts tuvāks ziņojums ALAs kongresa laikā.

Mēs priecāsimies par jūsu aktīvu līdzdalību arī turpmākajā ALAs stratēģiskās plānošanas gaitā!

Ilze Garoza

ALAs programmu attīstības lietvede

ALAs valdes sēdē Nudžersijas latviešu centrā "Priedaine" apvienības darbības Stratēģiskās plānošanas dienu vadīja priekšēdis Juris Mežinskis un Programmu attīstības lietvede Ilze Garoza. Sesijas darba gaitā kā viesi piedalījās Latvijas Republikas vēstniecības Vašingtonā vadītāja vietnieks Juris Pogrebnaks, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības pārstāvji Kārlis Lenšs, Tija Ore, Laila Gensert, kā arī Ilona Vilciņa no LatvianUSA.com, Maira Bundža no Rietummičiganas Universitātes un PBLA pārstāve no tālās Austrālijas Daina Gross

ARE YOU OF LATVIAN DESCENT LIVING IN THE USA? WHY HAVEN'T YOU JOINED ALA?

The last United States Census indicated that there are 90,000+ individuals of Latvian descent living in the U.S. Only a small fraction of them, approximately 5300 of them are members of the American Latvian Association (ALA). ALA is the main representative organization for the Latvian American community, a non-profit, tax exempt educational and cultural organization registered as a private and voluntary organization with the U.S. Agency for International Development.

The chart on pages 12-13 of this newsletter, shows the distribution of ALA members and registered Latvians, according to the last US Census, living in their respective states, e.g. „Aidaho pavalsts” (Idaho) – 7 members – 376 registered Latvians. California has the largest registered latvian population of 11 433 but only 510 ALA members. We understand that the Census figures have a high margin of error, however, we are trying to illustrate that there are so many thousands of people indicating Latvian descent the United States, whom we would gladly have as the members of our association.

ALA has started a campaign to expand its membership to 6000 members. An organization is strong and vital only through its membership. Each new member, each new contributor is significant to an organizations growth and success. Become a member today, so that ALA can continue its significant work of supporting Latvian cultural activities in the U.S., facilitate cooperation within the Latvian American community, provide humanitarian aid to the people in Latvia who need it most and promote understanding and support for Latvia through informational efforts in the United States.

A GIFT FOR EVERY LATVIAN AND THE ALA!

Please support the largest Latvian organization in the US by becoming a member yourself or by making a gift of membership to someone you know.

ALA supports cultural activities and facilitates cooperation within the Latvian American community. We promote the study of Latvian language, history and culture. We ensure the availability of Latvian schools, books and teaching materials for our children. We assist newly arrived immigrants with information about the USA and provide aid to large families and students in Latvia.

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA American Latvian Association in the United States, Inc.

2012. gada biedra veidlapa • Year 2012 Annual Membership

Biedra maksa \$30.00 Regular dues
Pensionāriem \$20.00 Retiree dues

Lūdzu rakstiet čeku ALAs vārdā un nosūtiet uz ALAs biroju ar šo kartīti.
Make check payable to ALA and mail it with this card to our offices.

NAME _____

ADDRESS _____

_____

2012

Please detach here

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121

Mūža biedrs Lifetime Member ..... \$300 (1-year installment plan available)
Zelta Mūža biedrs Gold Lifetime Member ..... \$800 (3-year installment plan available)
Dzintara biedrs Amber Lifetime Member ..... \$2,000 (5-year installment plan available)

All membership payments are tax deductible

Check - Please make payable to ALA \$ _____

VISA MASTERCARD

Card # _____

Exp. date _____ Signature _____

Yr. of Birth _____ Tel. _____ E-mail _____

Ja Jūs pagājušajā gadā bijāt ALAs biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad Jūsu organizācijas piederība nemainīsies, izņemot, ja Jūs ierakstīsiet citu organizāciju šeit:

Ja bijāt ALAs "atsevišķais" biedrs, bet tagad vēlētos būt biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad, lūdzu, uzrādīt šīs organizācijas nosaukumu.

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

400 Hurley Avenue
Rockville, MD 20850

latvian dimensions (ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published by the American Latvian Association in the United States, Inc.

Change Service Requested

NON-PROFIT ORG.
U.S. POSTAGE
PAID
PERMIT NO. 1276
ROCKVILLE, MD

ALAs 61. kongress notiks 2012. gada 3.- 6. maijā Detroitas latviešu organizāciju izkārtojumā Sheraton Hotel Ann Arbor viesnīcā

**3200 Boardwalk
Ann Arbor, MI 48108
Tālrunis: 734-996-0600**

Viesnīca ir ērti sasniedzama no Detroitas lidlauka. Lētākais veids ir lietot Michigan Flyer "busiņus". (www.michiganflyer.com)

Kongresa Rīcības komiteju vada Detroitas latviešu organizāciju pārstāve Līga Jēkabsons. Viesnīcas istabu likme - \$119 plus nodoklis. Cena ieskaita auto novietošanu un brīvas "kontinentālās" brokastis diviem cilvēkiem katrā istabā. Piemaksājot piecus dolārus, var dabūt pilnas siltās brokastis.

Kongresa viesi būs Latvijas Republikas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs, Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstnieks Rolands Lappuķe, žurnāla "Ir" politiskais komentētājs Aivars Ozoliņš un Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers.

Istabas jārezervē, zvanot tieši uz viesnīcu: 734--996-0600 vai arī Sheraton centrālajai rezervāciju sistēmai 1-888-627-7098, minot American Latvian Association vārdu, līdz 2012. gada 3. aprīlim.

Delegāti un viesi var ieplānot apskatīt pavasarīgo Mičiganas pavalsti un universitātes pilsētu Ann Arbor. ALAs pazeminātās likmes būs spēkā divas dienas pirms un divas dienas pēc kongresa.